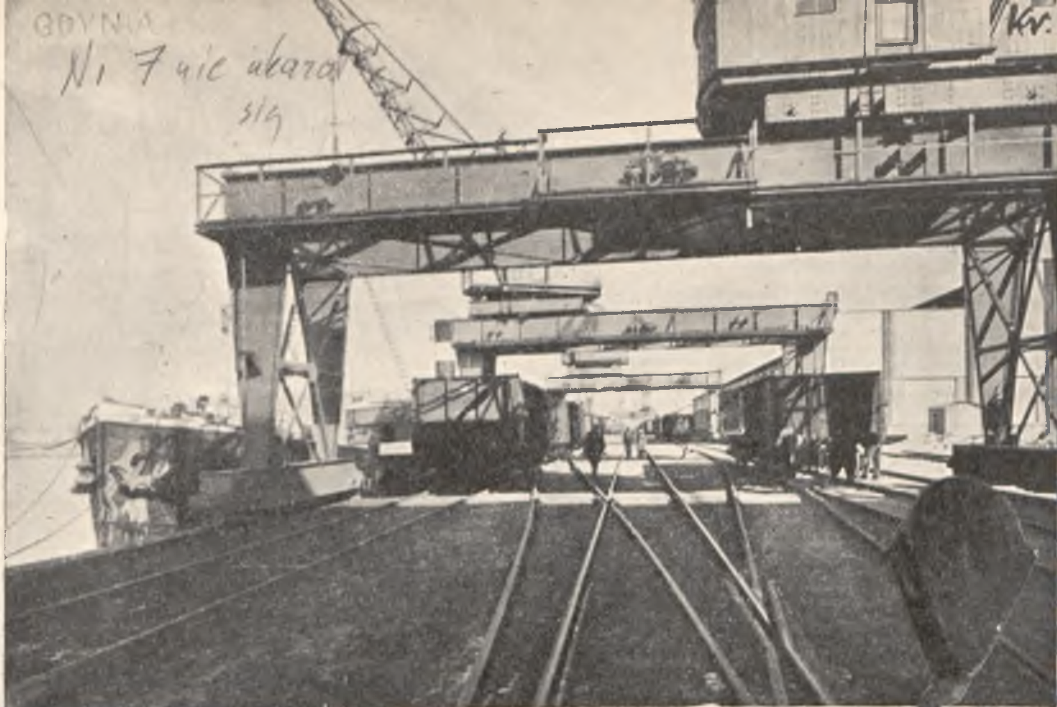

GDYNIA

Biuletyn polsko-łacińsko-amerykański

RIO DE JANEIRO

Nr. 5

WRZESIEN

1935

T R E Ś Ć

BIULETYN
POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKI
ORGAN MIESIĘCZNY
IZBY HANDLOWEJ POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKIEJ

Redakcja i Administracja: IZBA H. P. Ł. A., Warszawa, ul. Szkolna Nr. 2, telefon 622-95

Warunki prenumeraty:
Rocznie . . . . zł. 15.— | Nr. pojedynczy . . zł. 1.50
Półrocznie . . . . 8.— | Członkowie Izby — bezpłatnie

R-k w P. K. O. Nr. 17.377

Ogłoszenia:
Cennik ogłoszeń Administracja wysyła na żądanie.

ROK II — WARSZAWA — WRZESIEŃ 1935 R. — Nr. 5

PRZEDRUK ZALECONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA

ZYGMUNT MERDINGER
Chargé d'Affaires R. P. w Meksyku.

Stosunki handlowe polsko - meksykańskie[1)]

Rok 1934 był przełomowy dla handlu polsko-meksykańskiego, gdyż poraz pierwszy ukształtował się on dla Polski dodatnio i to w wybitnie korzystnej proporcji. Przyczyny takiej pomyślnej zmiany były częściowo — zdaje się — konjunkturalne, częściowo jednak — i to jest ważne — tkwią w stale wzrastającem w Meksyku zainteresowaniu się Polską, jako źródłem zakupów; najmniej niestety należałoby ich szukać w zapobiegliwości, czy przedsiębiorczości ekspanzywnej eksportera polskiego.

Trudno jest operować cyframi ścisłemi w odniesieniu do handlu polsko-meksykańskiego. W pewnej mierze, choć malejącej, pozostaje on ciągle jeszcze w rękach obcych pośredników, a zatem wymyka się często z pod kontroli statystyk obu krajów, które też wykazują ogromne między sobą różnice.

W ubiegłych latach handel polsko-meksykański wykazywał duże skoki, które — zwłaszcza po stronie wywozu z Polski — należy tłumaczyć tranzakcjami sporadycznemi, konjunkturalnemi (parafina, celuloza i t. p.), mało lub niczego nie mającemi wspólnego z utartym handlem i metodyczną ekspanzją.

Rok 1931 wprowadził głębokie zmiany do handlu polsko - meksykańskiego. Z początkami światowego przesilenia gospodarczego, które silnie odbiło się także na tym handlu, zbiegły się chronologicznie również pewne ujemne zjawiska lokalne w Meksyku: prohibicyjna podwyżka ceł od tekstyljów, jednego z głównych dotąd artykułów eksportu polskiego do Meksyku, oraz załamanie się tutejszych organizacyj, nastawionych specjalnie na handel z Polską. Tak więc bezpośredni handel polsko-meksykański przestał istnieć praktycznie pod koniec roku 1931; pracę trzeba było zaczynać na nowo. Od tego czasu zatem należy przeprowadzać właściwą analizę rozwoju handlu polsko-meksykańskiego.

Stwierdzić można bez przesady, że rezultaty lat 1932 — 34 były bardzo dobre i co do tego zgodne są nawet poniekąd statystyki obu krajów. Urzędowe wydawnictwa meksykańskie podkreślały, że w roku 1933, kiedy to po okresie największej depresji przywóz do Meksyku zaczął ponownie wzrastać, Polska zajęła rekordowe miejsce wśród wszystkich innych krajów, powiększając swe sprzedaże do Meksyku, w porównaniu z r. 1932, o 173%! Statystyki meksykańskie za r. 1934 nie są jeszcze ukończone, lecz, sądząc po wynikach pierwszych dziewięciu miesięcy, należy się spodziewać, że import z Polski wykaże według tych statystyk, w stosunku do r. 1933 dalszą zwyżkę o około 50%. Podobnie, według statystyk polskich, przyjmując wywóz do Meksyku w r. 1932 (zł. 264.000) za 100, otrzymamy wskaźniki: za r. 1933 — 136,3 i za r. 1934 — 605! Wprawdzie w r. 1934 spotęgowały ogromnie cyfrę wywozu sprzedaże parafiny, które możnaby uważać za konjunkturalne, jednakże nawet po odliczeniu ich wartości, wskaźnik wynosiłby: 182,2.

Tak więc rok 1934 przyniósł wreszcie saldo dodatnie, także dzięki temu, że przywóz z Meksyku utrzymał się na poziomie mniej więcej równym, zresztą znacznie niższym, niż w latach przedkryzysowych. Pamiętać jednak należy, że w stosunku do Meksyku przedewszystkiem wywóz ma zasadnicze znaczenie, przywóz bowiem ogranicza się do surowców potrzebnych dla przemysłu polskiego (fibry roślinne, blenda cynkowa, asfalt) oraz do kawy. Zatem nie saldo obrotów, lecz wzrost wywozu jest miernikiem rozwoju i postępów polskiej ekspanzji handlowej na rynku meksykańskim.

Jednakże w rozwoju stosunków handlowych między dwoma krajami, zasługują na uwagę także pewne zjawiska, które nie dają wprawdzie ująć się w cyfry, niemniej są dla tego rozwoju doniosłe i charakterystyczne. Należą tu zmiany i ulepszenia w metodach handlu, rugowanie obcego pośrednictwa, rozszerzanie sieci dobrych zastępców, propaganda ekonomiczna i wytwarzane przez nią obustronne zainteresowanie, a w konsekwencji lepsze poznanie, studjowanie nowych możliwości i podejmowanie nowych

1) Dane statystyczne: str. 18 i str. 20.

prób. W tej dziedzinie stosunki ekonomiczne polsko-meksykańskie wykazują znaczny i trwały postęp, w dużym stopniu dzięki wytrwałej i metodycznej pracy Poselstwa R. P. w Meksyku. Handel polsko-meksykański przechodzi niezaprzeczenie zasadniczą ewolucję, tracąc charakter przypadkowości czy eksperymentalny, a opierając się coraz trwalej na wzajemnej znajomości obustronnych wypróbowanych możliwości, zatem już na pewnej rutynie i tradycji. Istnieją artykuły (dykty, bibułka papierosowa, mączka kartoflana), o których wie już ogólnie importer meksykański, że winien ich szukać przedewszystkiem w Polsce i to nie przy pomocy pośredników obcych, lecz wprost. Podobnie zaczynają postępować także importerzy polscy, np. w odniesieniu do fibr roślinnych, wosku roślinnego i t .p.

W wypadkach, w których fabrykanci, czy eksporterzy polscy docenili rzeczywiście znaczenie rynku meksykańskiego i zdecydowali się na pewne wysiłki, rezultaty były niemal zawsze doskonałe. Dykty polskie opanowały Meksyk prawie w zupełności; zbyt bibułki papierosowej wzrasta stale, a co ważniejsze, zalicza już ona do swych stałych odbiorców największe fabryki Meksyku. Podobnie mogłaby się mieć rzecz także z mączką kartoflaną i dekstryną, gdyby nie niezrozumiałe trudności w uzyskaniu tych artykułów z Polski. W ciągu całego roku 1934 zdołano doprosić się dostawy zaledwie 100 ton mączki!

Lecz wspomniane wyżej artykuły należą do wprowadzonych do Meksyku już dawniej, podobnie jak np. pewne rury żelazne, czy rękawiczki skórzane. Natomiast na szczególną uwagę zasługuje rozszerzanie się importu z Polski na coraz to nowe, pionierskie artykuły. Cierpliwa i intensywna praca Poselstwa wydaje tu owoce, a śmiało można stwierdzić, że niemal wyłącznie ona zaważyła w tej dziedzinie. Stale były studjowane coraz to nowe możliwości, starano się budzić dla nich zainteresowanie, nakłaniano do przeprowadzania prób. Zaczęto też w roku ubiegłym wykorzystywać dla handlu z Polską miejscowe kupiectwo z pośród wychodźctwa polskiego. Pierwotnie nie nadawało się ono zupełnie do handlu zamorskiego z natury rzeczy wymagającego pewnego szerszego doświadczenia i rutyny. Z biegiem lat jednak liczne jednostki z pośród tego kupiectwa „dorosły“, wyrobiły się, zdobyły większe, czy mniejsze kapitały. Poselstwo uważnie śledziło tę ewolucję, aż w roku ubiegłym rozpoczęło nakłaniać i przyciągać do handlu z Polską coraz to nowych kupców. Była to rzecz trudna, wymagająca w danych warunkach dużej ostrożności, lecz osiągnięte dotychczas rezultaty są raczej dodatnie. Zainteresowanie jest żywe, a wyraziło się nie tylko m. i. w powstaniu spółki wyłącznie tylko handlowi z Polską poświęconej (Compania Mercantil Transmaritima), lecz i w konkretnych poczynaniach.

Na rynku meksykańskim pojawiły się znowu szynki polskie, zaczęły z nadspodziewanem powodzeniem rugować konkurencję, zyskały doskonałą renomę i stałych odbiorców wśród najpoważniejszych firm miejscowych. Zdołano przezwyciężyć uprzedzenie do polskiego jęczmienia browarnianego, datujące z przed kilku lat, od czasu dwu wtedy podjętych i nieudałych prób. 50-tonowy, próbny transport nadszedł tu w stanie doskonałym, w konsekwencji czego znajduje się w chwili obecnej w drodze ładunek 700-tonowy i spodziewać się należy, że w przyszłości będzie mogła Polska lokować rocznie w Meksyku po kilka tysięcy ton jęczmienia. Rozpoczęto import beretów polskich, które nadchodzą obecnie już w stałych partjach i urobiły sobie dobrą markę. Podobnie nadchodzą z Polski regularnie: rękawiczki skórzane, herbata, grzyby suszone, naczynia emaljowane, różne chemikalja.

Oprócz powyższych artykułów, które można uważać za już wprowadzone, nadeszły do Meksyku z Polski w roku ubiegłym partje, w części pionierskie, cykorji, wędlin i konserw mięsnych, blachy cynkowej, korundu, łopat i toporów, mebli giętych, jedwabiu sztucznego, siarczanu miedzi, chloranu potasu, desek jodłowych.

Wreszcie studjowano pilnie i opracowywano możliwość zbytu w Meksyku różnych innych artykułów polskich: słodu, chmielu, żyta, kasz, konserw rybnych, serów, popelin, różnych chemikaljów i wyrobów hutniczych.

Od maja 1934 r. nadchodziły do Meksyku z Polski regularne przesyłki parafiny, w ilościach poważnych.

Jak na wstępie zaznaczono, do wyników, osiągniętych w roku 1934, przyczyniła się w małej tylko mierze przedsiębiorczość polskich eksporterów. W dalszym ciągu okazują oni naogół niechęć do wszelkiego wysiłku, nie mówiąc już o pewnych ofiarach i nawet ryzykowaniu, koniecznych często przy zdobywaniu nowego rynku. Bywają zresztą wyjątki od tej zasady.

Należy jednak naogół zaznaczyć, że importer czy pośrednik meksykański dochodził, jak dotąd, łatwiej do porozumienia, bez uciekania się do pośrednictwa wprost z fabrykantem polskim (biel cynkowa, mączka kartofalna), a i ceny bywały niższe, i to znacznie.

Reasumując powyższe, śmiało można stwierdzić, że wyniki roku 1934-go były dla rozwoju handlu polsko-meksykańskiego dodatnie i rokują one dobre nadzieje na przyszłość, zwłaszcza jeśli wysiłkom i pracy na terenie meksykańskim będą sekundować w wyższym stopniu i szczerzej inicjatywa i energja ekspansywna kupiectwa polskiego.

Bliższe dane statystyczne, dotyczące polsko-meksykańskich stosunków handlowych w r. 1934 na stronie 10.

EUGENJUSZ CZECHOWICZ

Organizacja, trudności i postulaty eksportu hutniczego do Ameryki Południowej

W poprzednim numerze omawialiśmy udział wywozu hutniczego w ogólnym wywozie Polski do krajów Ameryki Łacińskiej. Wykazaliśmy na zasadzie cyfr i faktów, że blisko 53% wartości wywozu naszego na te rynki przypadło w r. 1934 na artykuły hutnicze, a jeśli uwzględnimy przemysł przetwórczy i maszynowy, to ta pozycja jeszcze się zwiększy, przyczyniając się do poprawy bilansu handlowego Polski z temi rynkami zamorskiemi.

Obecnie przechodzimy do strony organizacyjnej tego wywozu, jego trudności i postulatów.

ORGANIZACJA EKSPORTU

Wyroby walcowane. Eksport szyn do Brazylji oraz innych wyrobów walcowanych do republik południowo-amerykańskich zainicjowały huty za pośrednictwem firmy holenderskiej **„N. V. Handelmaatschappij S. Gokkes Jr."** w Hadze, która posiada swe organizacje filjalne „Gokkes w Polsce" w W-wie, „Gokkes do Brasil" w Rio de Janeiro, „Gokkes de la Argentina" w Buenos Aires oraz przedstawicielstwo w Bogocie, stolicy Kolumbji.

Większe tranzakcje, które zawarły huty za pośrednictwem firmy „Gokkes", były przeprowadzone na zasadzie kompensacyjnej szyny - kawa z Brazylją, co przysporzyło Polsce w ciągu 1933 i 1934 r. wpływ dewiz w kwocie ponad 10 milj. zł. na ogólną kwotę eksportu z Polski do Brazylji w tym samym czasie ok. 11 milj. zł., czyli wartość eksportu szyn i akcesorjów kolejowych stanowiła 91%.

Rozrachunek za należności szyny - kawa uskuteczniono za pośrednictwem „Banco do Brasil", który przekazywał należność na konto clearingowe w „Twentsche Bank" w Dordrechcie.

Z dostaw szynowych koleje brazylijskie były zupełnie zadowolone, co pozwala hutnictwu polskiemu pertraktować o dalsze dostawy na r. 1935.

Eksport wyrobów walcowanych do krajów południowo-amerykańskich był dokonywany również za pośrednictwem **„Polskiego Eksportu Żelaza"** w Katowicach, która to firma była dawniej związana z domem hamburskim „Dobertin & Co" i miała swą siedzibę w Hamburgu, następnie stała się organizacją eksportową Wspólnoty Interesów Katowickiej S. A. oraz Królewskiej i Laury i przeszła na jej własność, a ostatnio została przekształcona na organ eksportowy wszystkich hut żelaznych.

Na pozytywne wyniki akcji eksportowej hutnictwa za pośrednictwem firm „Gokkes" oraz „Polski Eksport Żelaza" wskazuje przełamanie konkurencji na rynku argentyńskim. Zawarto już bowiem z Argentyną umowę na dostawę pierwszej partji akcesorjów kolejowych i wprowadzono poraz pierwszy wyroby walcowe oraz blachę ocynkowaną do Brazylji, Argentyny, Kolumbji, Wenezueli, Urugwaju, Chile i Boliwji. Ilości te do niektórych krajów są wprawdzie nieznaczne, jednak stałe zwiększanie eksportu wyrobów walcowanych pozwala przypuszczać, iż wyniki akcji eksportowej hutnictwa żelaznego będą w dalszym ciągu pozytywne.

Rury żelazne i stalowe. Wywóz rur żelaznych i stalowych do 318 mm. średnicy, był skoncentrowany doniedawna w Międzynarodowym Syndykacie Rurowym **(Abise)** z siedzibą w Düsseldorfie. Rurkownie polskie należały do tego Syndykatu w 2-ch grupach: 1) rurkownie „Katarzyna", „Laura", T-wa Sosnowieckiego i „Renard" (obecnie nieczynna), produkujące rury do 165 mm. średnicy, są zrzeszone w Biurze Sprzedaży Polskich Walcowni Rur w Katowicach, które reprezentuje te rurkownie bezpośrednio wobec „Abise" i już bez pośrednictwa tej organizacji sprzedaje swe rury na rynku południowo i środkowo-amerykańskim; 2) „Huta Batory", wyspecjalizowana między innemi w produkcji rur wiertniczych, również należy bezpośrednio do „Abise", lecz sprzedaje swe rury w Ameryce za pośrednictwem „Röhrenverband" w Düsseldorfie. Ostatnio międzynarodowy kartel rurowy się rozpadł, wobec czego huty polskie przystąpiły do organizacji własnego aparatu sprzedajnego w krajach zagranicznych. Do Ameryki Południowej wysłały już własnego przedstawiciela.

Rury powyżej 318 mm. nie były objęte żadnym syndykatem i były sprzedawane bezpośrednio przez zainteresowane huty. W Polsce są również wyrabiane te rury. Na r. 1935 S. A. Ferrum zawarła już tranzakcje z Brazylją na eksport rur pow. 318 mm. i prowadzi w dalszym ciągu energiczną akcję eksportową.

Naczynia emaljowane. Eksport naczyń emaljowanych dokonywa huta „Silesia" za pośrednictwem wielkich międzynarodowych domów eksportowych. Eksport ten do Ameryki Południowej i Środkowej jest prowadzony od szeregu lat i wykazuje tendencję do stabilizacji.

Ceny. W r. 1934 osiągano (wyjąwszy rury) znacznie mniej za eksport do Ameryki Łacińskiej niż w r. 1933. Już pobieżne stwierdzenie, że tonnaż eksportu w r. 1934 w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększył się o 72%, a wartość tylko o 21%, wskazuje na znaczny spadek cen.

W r. 1933 osiągano przeciętnie za 1 t wyrobów walcowanych ok. 236 zł., zaś w r. 1934 ok. 212 zł., za 1 t blachy ocynkowanej osiągano w r. 1933 ok. 533 zł. zaś w r. 1934 429 zł., za 1 t rur uzyskano w r. 1933 ok. 740 zł. zaś w r. 1934 ok. 792 zł. (ponieważ wywieziono więcej rur wysokowartościowych) za 1 t naczyń emaljowanych w r. 1933 ok. 2.232 zł. zaś w r. 1934 ok. 1.549 zł.

TRUDNOŚCI PRZY EKSPORCIE DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ I ŚRODKOWEJ

Mimo tych pozytywnych i obiecujących wyników hutnictwo żelazne napotyka w dalszym ciągu

na poważne trudności przy eksporcie na rynek południowo i środkowo-amerykański.

Najważniejszą niedogodnością przy eksporcie do poszczególnych republik jest **brak traktatów handlowych** Polski z Ameryką Łacińską. Powoduje to, że konkurencja hutnictwa polskiego jest w szeregu krajów w znacznie gorszem położeniu pod względem celnym, ponieważ polskie wyroby hutnicze podlegają niejednokrotnie znacznie wyższym cłom, co utrudnia a nawet uniemożliwia (np. do Chile i Urugwaju) nasz eksport.

Drugą najpoważniejszą przeszkodą przy eksporcie hutniczym jest również **reglamentacja dewizowa**, istniejąca w znacznej części ważniejszych republik Ameryki Łacińskiej. Dlatego eksport do niektórych krajów, jak np. Brazylja, był możliwy dotychczas tylko na podstawie prywatnych umów clearingowo-kompensacyjnych. Umowy takie istniały aż do czerwca r. 1934, do którego to czasu wypłata walut za dostarczany do Brazylji towar nie napotykała na żadne trudności.

Z przyczyn pewnego nieskoordynowania działalności czynników polskich na terenie brazylijskim „Banco do Brasil" od czerwca r. 1934 zawiesił wykonywanie prywatnej umowy clearingowej, co spowodowało zamrożenie dość znacznych kwot za dostarczone do Brazylji szyny i akcesorja kolejowe.

Zaznaczyć trzeba, że jak dotychczas, Brazylja nie zawierała żadnych umów clearingowych międzypaństwowych, za wyjątkiem umowy z Niemcami, która już wygasła, tak, że wszelki clearing odbywał się na podstawie umów prywatnych, jakie w każdym poszczególnym wypadku zawierał „Banco do Brasil" z prywatną firmą importową.

Pod względem żeglugowym eksport hutniczy nie napotyka już na żadne trudności zasadnicze, jeśli chodzi o Atlantyk Zachodni, gdyż linja „Finland Syd America Linjen" utrzymuje 2 razy w miesiącu regularną komunikację między portami polskiemi i portami Brazylji, Urugwaju i Argentyny. Ponadto kursują na tej linji również statki „Johnson Line", które odwiedzają porty polskie raz w miesiącu. Brak natomiast regularnych połączeń na Pacyfik i Amerykę Środkową.

POSTULATY NA PRZYSZŁOŚĆ

Wobec ostatnich zmian, które zaszły w organizacji polskiego eksportu hutniczego, ustalanie postulatów natury organizacyjnej i handlowej byłoby bezprzedmiotowe. Na podkreślenie zasługuje tylko postulat traktatów handlowych i umów clearingowych, by polskie wyroby hutnicze nie były traktowane w niektórych republikach pod względem celnym lub dewizowym gorzej, niż produkty innych krajów. Pozatem odczuwa się brak tanich źródeł kredytowych w kraju na finansowanie eksportu zamorskiego i brak bezpośrednich połączeń okrętowych z portów polskich do Ameryki Środkowej i do północnej i zachodniej części Ameryki Południowej.

Handel zagraniczny Polski z Ameryką Łacińską w r. 1934

Obroty handlowe Polski z krajami Ameryki Łacińskiej przedstawiają się w r. 1933 i 1934, według polskich danych urzędowych, następująco w tysiącach złotych:

	Przywóz		Wywóz	
	1933	1934	1933	1934
Ameryka Połudn.	43.143	43.718	13.736	19.968
Ameryka Środkowa i Meksyk	6.942	7.109	526	2.335
	50.085	50.827	14.262	22.303

Cyfry te wskazują na pewną stabilizację obrotów importowych i silny wzrost wywozu, wynoszący w stosunku do roku poprzedniego około 50 proc., a w stosunku do r. 1932 przeszło 300 proc. Z tego wynika, że pojemność rynku polskiego na produkty łacińsko - amerykańskie nie da się w obecnych warunkach w większym stopniu rozszerzyć, natomiast możliwości zbytu produktów polskich w Ameryce Łacińskiej przedstawiają się bardzo poważnie i są jeszcze słabo wykorzystane. **Saldo deficytowe,** które wyniosło w roku ubiegłym jeszcze **29 miljonów zł.,** mogłoby być niewątpliwie, przy zdwojonej akcji ekspansyjnej i eksportowej, zredukowane bardzo znacznie.

W ogólnym bilansie handlowym Polski za rok 1934 Ameryka Łacińska wykazuje największą ze wszystkich krajów zamorskich, oprócz U. S. A., poprawę, największy spadek deficytu handlowego. Jest to jeszcze jeden dowód, że te właśnie kraje zamorskie stanowią dla Polski interesujące rynki zbytu, na których można celowym i planowym wysiłkiem dużo osiągnąć, mimo swoistych warunków polityczno-gospodarczych oraz trudności dewizowych, jakie tam panują.

Pozatem należy podkreślić, że stosowany względem Ameryki Łacińskiej w r. 1934 system polityki kompensacyjnej i popierania wywozu wydał, mimo swej chaotyczności, pozytywne rezultaty i był czynnikiem, pobudzającym sfery handlowe do pracy, do szukania nowych dróg i nowych możliwości eksportowych. Dzięki swej elastyczności ułatwiał on działalność eksporterów i przyczynił się bezwątpienia do zwiększenia obrotów wywozowych.

Z drugiej strony stopniowa poprawa sytuacji gospodarczej i finansowej w całej prawie Ameryce Łacińskiej w ciągu r. 1934, o której pisaliśmy w poprzednim numerze, sprzyjała również rozwojowi stosunków handlowych z Polską, w szczególności ekspansji eksportowej Polski.

Po tych wstępnych uwagach przejdziemy do analizy obrotów z poszczególnemi republikami. Szczegółowe dane statystyczne znajdują się na str. 17-ej.

PRZYWÓZ

Argentyna. Zaznaczająca się już w pierwszem półroczu r. ub. zniżka przywozu z tego kraju pogłębiła się jeszcze bardziej w drugiem półroczu i wy-

niosła w stosunku do r. 1933 blisko 5,8 miljona zł. Przywóz siemienia lnianego spadł o 1 miljon zł. wskutek ograniczeń przywozowych i popierania produkcji krajowej. Również naskutek popierania produkcji krajowej oraz zastosowania tłuszczów roślinnych, przywóz łojów zwierzęcych spadł o 1,9 milj. zł.; skór surowych o 1,5 milj., ekstraktu quebrachowego o 0,6 milj., wełny o 0,5 milj. i kilku innych artykułów. Do spadku przywozu, szczególnie trzech ostatnich artykułów, przyczyniły się też częściowo przepisy o odprowadzaniu dewiz do Banku P. K. O., gdyż niektórzy dostawcy nie chcieli początkowo przystosować się do wymagań importera polskiego.

Brazylja. Wzrost przywozu z tego kraju o przeszło 3 milj. zł. nastąpił częściowo kosztem Argentyny, głównie jeśli chodzi o skóry surowe, których przywieziono o 3,7 milj. zł. więcej i które zajmują w tym roku pierwsze miejsce. Przywóz kawy spadł ilościowo o 400 ton, wartościowo zaś o 1,8 milj. zł., co tłumaczy się ogólnym spadkiem konsumpcji kawy o przeszło 735 ton, wskutek zwiększonego przywozu owoców południowych (pomarańcz i bananów). Wzrósł natomiast przywóz tytoniu, bawełny, kauczuku i szeregu innych artykułów. Zaniechano przywozu rudy, rozpoczętego w r. 1933.

Boliwja. Ruch towarowy z tym krajem jest w dalszym ciągu minimalny, bez poważniejszych horoskopów na przyszłość.

Chile. Wskutek korzystnych cen wzrósł bardzo poważnie przywóz miedzi i wełny, zmniejszył się natomiast przywóz skór, które są stosunkowo nieznacznym artykułem eksportowym tego kraju.

Ekwador. Kraj ten dostarcza nam w drobnych ilościach kakao i orzechy ziemne.

Kolumbja. Przywóz z tego kraju wzrasta w dalszym ciągu, szczególnie jeśli chodzi o skóry, które stanowią ostatnio dominującą pozycję. Zwiększa się również przywóz bananów, natomiast zmniejszyły się nieco obroty kawą.

Paragwaj. Zdwojone obroty z tym krajem w zakresie ekstraktu quebrachowego i skór pokrywają też częściowo spadek przywozu z Argentyny.

Peru. Przywóz z tego kraju spadł o połowę głównie wskutek zmniejszonych zakupów bawełny. Inne pozycje wykazują minimalne obroty.

Urugwaj. Zwiększył się przeszło trzykrotnie przywóz skór surowych, spadł natomiast przywóz wełny.

Wenezuela. Zmniejszone obroty w kawie i kakao pociągnęły za sobą ogólne zmniejszenie obrotów z tym krajem.

Gujany. Przywóz z tych terenów kolonjalnych jest w dalszym ciągu minimalny i nie odgrywa żadnej roli.

Meksyk. Dominującą pozycję w przywozie z tego kraju zajmują: kawa, fiber, korzeń ryżowy i blenda cynkowa, które stanowią 90 proc. całego przywozu. Obroty utrzymały się na poziomie z roku ub.

Ameryka Środkowa. Przywóz kawy, która stanowiła w poprzednich latach dominującą pozycję w obrotach z temi republikami, zmniejszył się ilościowo i wartościowo. Wzrósł natomiast przywóz skór surowych, bananów i ziela angielskiego. Specjalną pozycję stanowi stare żelazo, którego przywóz wyniósł 370 tys. zł. i przyczynił się do ogólnego zwiększenia obrotów.

WYWÓZ

Argentyna. Ogólna poprawa sytuacji gospodarczej oraz unormowanie rynku dewizowego sprzyjały dalszej ekspansji towarów polskich na ten rynek. Około 60 artykułów polskich dotarło już do odbiorców argentyńskich, z czego przeszło połowa znajduje u nich regularny zbyt. Jest to niewątpliwie pozytywna i trwała zdobycz eksportu polskiego, która nie ma równej w żadnym innym kraju zamorskim. Zawdzięczać to należy energicznej i systematycznej pracy wielu przedsiębiorstw polskich, a częściowo również pionierskiej inicjatywie kilku polskich agentów handlowych, którzy przebywają w Argentynie. 50 proc. całego wywozu do Argentyny stanowią artykuły hutnicze i metalurgiczne, a w pierwszym rzędzie rury i maszyny włókiennicze. Następne miejsce zajmują dykty, których wywóz wzrósł w r. ub. o około 70 proc. Wzrósł również poważnie wywóz węgla, tkanin jutowych i drzewa. Wśród innych artykułów zasługują na uwagę wyroby włókiennicze, które też wykazują wzrost obrotów. Szereg artykułów dotarło poraz pierwszy na rynek argentyński na miejsce innych, które z tego rynku zniknęły. (celuloza, odzież i t. p.).

Boliwja. W związku z zatargiem boliwijsko-paragwajskim udało się jednej firmie białostockiej uzyskać dostawę większej partji płaszczów i koców dla wojska boliwijskiego. Pozatem obroty z tym krajem były minimalne i utrzymały się na poziomie z roku poprzedniego.

Brazylja. Również i z tym krajem nastąpiło zwiększenie obrotów eksportowych, mimo panujących trudności dewizowych. Dominującą pozycję, bo 75 proc., zajmują nadal szyny i podkłady kolejowe, których eksport podwoił się w stosunku do roku ubiegłego. Szyny polskie, dzięki pierwszorzędnej organizacji sprzedaży, jaką dysponują huty za pośrednictwem firmy „Gokkes" na rynku brazylijskim, — zostały wprowadzone zarówno do kolei państwowych jak i stanowych, konkurując skutecznie z kartelem międzynarodowym.

Jeśli chodzi o inne artykuły, zwiększone obroty wykazują: biel cynkowa, rury i maszyny włókiennicze. Węgiel polski po kilku latach przerwy odzyskał znowu rynek brazylijski. Spadł natomiast wywóz papieru i celulozy.

Próba wprowadzenia na rynek brazylijski filmów polskich nie powiodła się i przyniosła straty zarówno eksporterowi polskiemu, jak i zainteresowanemu kupcowi polskiemu w Brazylji.

W końcu r. ub. sytuacja dewizowa w Brazylji znacznie się pogorszyła, wskutek czego nastąpiło osłabienie działalności eksportowej na tym rynku.

Chile. Za pośrednictwem kartelu międzynarodowego, rafinerje polskie ulokowały poraz pierwszy w tym kraju poważne partje parafiny. Pozatem eksportujemy do Chile, również za pośrednictwem kartelu międzynarodowego, większe ilości karbidu. Te dwa artykuły kartelowe stanowią 90 proc. całego wy-

wozu polskiego do tego kraju, który jeszcze nie wszedł w orbitę zainteresowań eksporterów polskich, wskutek trudności komunikacyjnych i dewizowych.

Ekwador. Rury i karbid, dwa artykuły kartelowe, stanowią prawie całkowity wywóz do tego kraju.

Kolumbja. Kilka artykułów polskich, a w szczególności przędza wełniana, dykty i naczynia emaljowane, uplasowały się już na tym rynku, wykazując w roku ub. zwiększenie obrotów. Pozatem ulokowano tam większą partję blachy ocynkowanej i przeprowadzono kilka innych tranzakcyj pionierskich.

Paragwaj, Peru, Urugwaj i Wenezuela. Wywóz do tych wszystkich krajów stanowi minimalne pozycje, jednak w porównaniu z r. 1933 wykazuje pewien wzrost obrotów, jak również ilości artykułów, które eksporterzy polscy próbują tam lokować. Do Urugwaju sprzedano za pośrednictwem Londynu 1.500 ton cukru.

Meksyk. Jeśli nawet wyeliminować parafinę, jako artykuł kartelowy, którego wywieziono do tego kraju za 1 miljon zł., to — niezależnie od tego — wywóz pozostałych artykułów znacznie się zwiększył w porównaniu z rokiem ubiegłym. Szereg artykułów, jak dykty, bibułka papierosowa, krochmal ziemniaczany i rękawiczki, ma już w Meksyku stałych odbiorców. Kraj ten należy do liczby tych rzadkich rynków zbytu, które nie posiadają żadnych ograniczeń importowych ani dewizowych. Dlatego też obroty handlowe z Meksykiem wykazują dodatnie dla Polski saldo handlowe.

Ameryka Środkowa. Również w kierunku tych rynków ożywiła się akcja eksportowa. Przeprowadzono szereg tranzakcyj pionierskich i zwiększono obroty w artykułach, które już dawniej docierały do tych republik. Ulokowano tam większe ilości mebli giętych, naczyń emaljowanych, blachy ocynkowanej, słodu i grochu, nie licząc rur, które eksportuje syndykat rurowy.

Gujany. Poza drobną partją mebli giętych, wywóz do tych kolonij wcale się nie rozwija.

Z przeglądu tych rezultatów eksportowych widać, że szereg krajów importuje już poważniejsze ilości towarów polskich, inne natomiast odrzucają nam jeszcze stosunkowo duże salda deficytowe. Poprawa nastąpiła przedewszystkiem na tych rynkach, gdzie dotarła polska ekspansja eksportowa, gdzie pracował polski agent lub przedstawiciel handlowy i gdzie polskie firmy eksportowe skierowały swą uwagę i wysiłek. Do tych krajów należą przedewszystkiem: Argentyna, Brazylja i Meksyk. W każdym z nich znajdują się polscy agenci handlowi i przedstawiciele polskich przedsiębiorstw eksportowych. Pozatem powstało w ostatnim czasie kilka firm eksportowych, jak **„Gokkes w Polsce"**, **„Kompanja Handlu Zamorskiego"**, **„Polsko - Gdańska Kompanja Zamorska"**, które opracowują systematycznie te rynki dla szeregu fabryk polskich. W zakresie eksportu węgla do Argentyny, Urugwaju i Brazylji dużą ruchliwość wykazuje firma gdańska **„Westexport"**. Pozatem duża ilość przedsiębiorstw polskich nawiązała bezpośrednie stosunki z odbiorcami w wielu republikach łacińsko - amerykańskich.

Jednak większość republik środkowo- i południowo - amerykańskich nie weszła jeszcze w orbitę planowych zainteresowań eksporterów polskich. Zadaniem najbliższej przyszłości jest obesłanie tych republik polskimi agentami handlowymi i podjęcie planowej akcji eksportowej.

Chilijska produkcja miedzi a wyścig zbrojeń

Konsumcja miedzi w amerykańskim przemyśle amunicyjnym wzrosła znacznie w ostatnich latach: z 3.900 ton w 1932 do 10.500 ton w 1933 i 12.200 ton w 1934. Widać z tego wyraźny wpływ wzrostu zbrojeń na rynku miedzi.

Francja zniosła od 21 czerwca dodatek celny od miedzi chilijskiej. Jest to wynikiem układu z Chile, oraz rzekomego tworzenia we Francji wojennej rezerwy miedzi, mającej jakoby wynieść 30.000 do 50.000 ton.

Porozumienie z Francją jest temsamem bardzo na rękę producentom chilijskim. Do roku 1930 wywożono z Chile do Francji przeszło 30.000 ton miedzi rocznie; w ostatnich latach jednak Chile straciło prawie całkowicie rynek francuski.

Wydobycie miedzi w Chile wyniosło w 1934 r. 257.000 ton (wobec 156.000 ton w 1933); jest to rekord w tej dziedzinie, który pociągnął jednak za sobą zwiększenie zapasów.

Poniżej podajemy tablicę, dla zorjentowania czytelnika w produkcji miedzi w Chile:

rok		produkcja w sztabach tony	zapasy miedzi
1928	średnia miesięczna	23,161	
1929	„ „	25,265	
1930	„ „	17,333	
1931	„ „	17,975	
1932	„ „	8,126	
1933	„ „	13,041	
1934	„ „	20,643	
1934	kwiecień	14,908	6,107
	maj	18,393	7,185
	czerwiec	20,740	5,254
	lipiec	21,565	4,165
	sierpień	22,928	7,239
	wrzesień	24,054	7,058
	październik	24,628	9,592
	listopad	25,045	11,194
	grudzień	25,260	10,663
1935	styczeń	26,667	10,663
	luty	24,765	9,626
	marzec	27,602	12,610
	kwiecień	32,732	20,601

Z powyższej tabelki widać nietylko systematyczny wzrost miesięcznej produkcji, lecz także zwiększanie się zapasów miedzi; obie te cyfry osiągnęły w kwietniu poziom rekordowy.

Równocześnie daje się zauważyć na rynku nowojorskim wzrost ceny miedzi z 6.075 centów za 1 funt w październiku r. b. do prawie 8 c. w maju b. r.

Węgiel polski w Argentynie

(Korespondencja własna).

Kapitał angielski, zainwestowany w Argentynie, obliczany jest wg. źródeł angielskich na 5 miljardów pesów złotych, z czego około 60% w kolejach, reszta w żegludze, tramwajach, rzeźniach i t. d. Nic więc dziwnego, że Argentyna była zmuszona przed wojną światową sprowadzać węgiel prawie wyłącznie z Anglji, skoro najpoważniejsi konsumenci tego surowca byli w bezpośredniej lub pośredniej zależności od kapitału angielskiego. Jednym z nielicznych wyjątków była buenos-aireńska elektrownia C. H. A. D. E. (Compania Hispano-Americana de Electricidad), wówczas w posiadaniu kapitału niemieckiego, która zużywała węgiel niemiecki.

Podczas wojny światowej, wskutek utrudnionego dowozu węgla z Anglji, rozpoczęto import ze Stanów Zjednoczonych, oraz Chile, gdzie przystąpiono do eksploatacji pokładów węgla, gatunkowo jednak dość niskiego. Główną przyczyną nieprzyjęcia się tu węgla północno - amerykańskiego była niesumienność dostawców, którzy niejednokrotnie wysyłali ładunki, nieodpowiadające pod względem jakości ani zamówieniom, ani próbkom. Węgiel chilijski natomiast, dzięki swej taniości (sh. 18 za tonnę cif) zdobył sobie szybko sympatję rynku argentyńskiego, z którego jest już dzisiaj nie do usunięcia. Anglicy jednak tolerują go, gdyż nie jest w stanie przekroczyć pewnego maksimum, wyrażającego sęi w 15% zapotrzebowania rynku argentyńskiego.

Po wojnie, a zwłaszcza po strajku angielskim, zdawało się, że monopol angielski zakorzeni się na rynku argentyńskim, tembardziej, że najwięksi importerzy węgla angielskiego (firmy angielskie) złączyły się w t. zw. „pool", śrubując ceny przy każdej okazji.

Obecnie Argentyna sprowadza rocznie do 3 miljonów ton węgla, z czego 90% przypada na angielski, którego połowę importuje „pool". Resztę sprowadza Argentyna z innych krajów, a przedewszystkiem z Niemiec, które mają umowę z „pool'em" co do zbytu brykietów. Pozatem Niemcy zaspakajają znaczną część konsumpcji „CHADE" (największej elektrowni w Buenos Aires i Ameryce Południowej), zużywającej 300 — 400 tysięcy ton rocznie.

Pierwszy wyłom w tym stanie rzeczy uczynił węgiel pol ki w r. 1932. Dzięki inicjatywie Poselstwa R. P. w Buenos Aires, które zainteresowało „Korporację" (związek hurtowników węgla, Argentyńczyków) węglem polskim, sprowadzono próbny ładunek od „Skarbofermu". Wbrew obawom, celowo podsycanym przez Anglików, że węgiel polski może w drodze ulec samozapaleniu, pierwszy ładunek przybył w tak doskonałym stanie, że „Korporacja" natychmiast zamówiła dalsze ładunki, razem 25.000 ton. Ponieważ szeroka publiczność chętnie nabywała węgiel polski, zdawało się, że Polska wywalczyła sobie stałe miejsce na tutejszym rynku węglowym.

Anglicy, zaniepokojeni zbyt licznemi dostawami węgla polskiego, postanowili zniszczyć „Korporację", jedynego importera polskiego węgla. Nastąpiła wojna cen, podczas której doszło do tego, że „pool" sprzedawał węgiel poniżej ceny kosztów własnych, a w celu częściowego powetowania swych strat kupił ładunek od „Robura", zmuszając przez to „Korporację" do szukania jeszcze tańszego źródła. W tym właśnie czasie, pomimo wielkich trudności technicznych, kopalnie chilijskie o tyle się rozbudowały, że mogły rzucać rocznie 100.000 ton na rynki zagraniczne. Skorzystała z tego „korporacja" i zawarła z Chilijczykami kontrakt na dostawę 70.000 t. w ciągu 18 do 24 miesięcy, wytaczając równocześnie proces importerom angielskim, należącym do „pool'u", o przekroczenie ustawy przeciwtrustowej. W wyniku przebiegu procesu oraz strat materjalnych, poniesionych przez „pool" i równoczesnego spadku pesa, jak również wobec faktu usunięcia konkurencji polskiej przez konkurencję chilijską, nastąpiło pogodzenie się obu stron pod koniec roku 1933. Skutkiem tego „pool" nietylko że podwyższy ceny do dawnego poziomu, ale — korzystając ze zniżki pesa — wyśrubował je wspólnie z „Korporacją" do niebywałej wysokości; „Korporacja" cofnęła swe oskarżenie i weszła w zależność od „pool'u", zobowiązując się do zakupu u niego pewnego minimum.

Rok 1934 przynosi zupełnie nowy układ sił: na rynku węgla domowego z 310.000 t. „pool" zdołał zachować dla siebie tylko 80%, resztę zaś podzieliły między siebie „Korporacja" i „Valparaiso" (skład Chilijczyków).

Wskutek niesnasek, jakie zapanowały między „Korporacją" a „pool'em" z racji niedotrzymania przez tego ostatniego pewnych klauzul umowy, oraz korzystając z niebywałej okazji, nadarzającej się w przededniu podpisania węglowego układu pomiędzy Polską a Anglją, „Korporacja" zakupiła w Polsce kilka ładunków węgla po niebywale niskiej cenie, z których pierwszy przybył w końcu ubiegłego roku.

W rezultacie, do końca r. 1934 na argentyńskim rynku węgla domowego zbyto 37.000 t. węgla polskiego.

Na rynku przemysłowym stanowisko węgla polskiego jest daleko mocniejsze. Ostatnio udało się Polsce pozyskać stałego odbiorcę w CHADE, która zawarła kilka kontraktów na dostawę łącznie 75.000 t. Kontrakt na rok 1935 na dostawę 50.000 t., wartości przeszło Ł. 100.000, jest obecnie w wykonaniu, stanowiąc wielki sukces polskiego wywozu do Argentyny, gdyż jest dotychczas największą tranzakcją polsko - argentyńską.

Pomimo, że wyszczególnione liczby są w porównaniu do cyfr naszego wywozu na rynki europejskie względnie małe, w bilansie handlowym polsko-argentyńskim węgiel zajmuje bardzo poważne, a w r. 1934 po rurach przodujące stanowisko.

Dalszy los naszego wywozu węgla do Argentyny zależeć będzie częściowo od skutków londyńskiego układu, częściowo zaś od naszej zdolności ekspansywnej.

H.

ALEKSANDER KUROWSKI
Dyrektor Pol. Agencji Informacji Handlowej

Znaczenie wywiadu handlowego dla ekspansji handlowej

Ogromny rozwój operacyj kredytowych niepomiernie zwiększył ryzyko handlu. Sprawa zaufania między stronami, stającemi do jakiejkolwiek tranzakcji, nabrała i nabierać będzie coraz większego znaczenia. Jednocześnie interesy sfer, zajmujących się przemysłem, handlem, bankowością, jak i same dziedziny wytwórczości i wymiany, stają się coraz bardziej skomplikowane. Przemysłowiec i kupiec nie są już w możności opierać się na „własnem wyczuciu“ rynku i ludzi, z którymi muszą się stykać i prowadzić interesy.

Zbieranie prywatnych informacyj o rynkach i ludziach, przedstawia ogromne trudności, nie wiele pomniejsza ryzyko, a zawsze powoduje wielkie koszty, związane z prowadzeniem takiego prywatnego wywiadu. Nie należy przytem zapominać, że prywatnie uzyskane wiadomości są bardzo często zawodne. Nic dziwnego zatem, że pojawił się cały szereg instytucyj, niosących pomoc sferom przemysłowo-handlowym w postaci informacyj. Zaletami takich informacyj muszą być: ścisłość, sumienność, wszechstronność i szybkość. Nie są to rzeczy łatwe do osiągnięcia i wiele agencyj wręcz pasożytowało na przemyśle i handlu, przynosząc raczej szkodę, niż korzyści. Zjawiła się zatem konieczność roztoczenia kontroli nad wywiadowniami. W chwili obecnej pracują w tej dziedzinie albo oficjalne wywiadownie, jak to ma miejsce w Czechosłowacji, Niemczech, Austrji, lub też prywatne, znajdujące się pod kontrolą państwową, dającą gwarancję sumiennej pracy. W Polsce przemysł i handel były celowo dezorganizowane i dezorjentowane przez władze zaborcze, które starały się utrzymać chaos z korzyścią dla siebie. To też brak było należytej znajomości nietylko rynku obcego, ale i własnego. Przemysłowiec i kupiec drogą kosztownych prób zdobywał doświadczenie i potrzebne wiadomości. Ten stan rzeczy nie mógł się długo utrzymać, szczególniej, kiedy Polska zajęła należne jej miejsce wśród wielkich państw świata, a jej stosunki zewnętrzne, mimo przeszkód organizacyjnych i braków, rozrosły się do imponujących rozmiarów, wzmogło się też znacznie życie przemysłowe i handlowe wewnątrz państwa, dzięki zjawieniu się nowych dziedzin, przetwarzaniu się starych. Naszego przemysłowca i kupca odstraszał rynek obcy, o którym wiedział niewiele, niełatwo mu było dotrzeć nawet do rodaka, osiadłego zagranicą i odwrotnie dla kupca zagranicznego czy dla polaka-wychodźcy było rzeczą niezmiernie trudną dowiedzieć się o naszych potrzebach, porozumieć się z odpowiednimi ludźmi. Trafianie naoślep przynosiło straty, rozgoryczało wzajemnie kontrahentów, a uniknąć tego nie można było, gdyż opierano się wyłącznie na wyczuciu, albo na posiadaniu szczęścia do handlu, lub na informacjach, otrzymanych przez agencyjki, prowadzone domowym sposobem. Te ostatnie dopuszczały się nieraz szantażów, wyręczały się siłami niefachowemi i zniechęciły ogół kupiectwa.

Wywiadownia handlowa bowiem, pojęta poważnie, musi rozporządzać odpowiedniemi podstawami finansowemi, odpowiednim, wyszkolonym aparatem oraz rozległą siecią korespondentów w kraju i zagranicą.

Rozwój gospodarczy kraju oraz rozwój każdej placówki przemysłowej, handlowej lub bankowej, może się opierać wyłącznie na podstawie, usuwającej ryzyko. A to jest możliwe tylko wtedy, kiedy operujemy swem zaufaniem i kredytem na podstawie sumiennych, ścisłych i pewnych informacyj.

Akcja Izby na rzecz Targów Poznańskich

Na zasadzie porozumienia z Dyrekcją Międzynarodowych Targów w Poznaniu z listopada 1934, Izba przystąpiła do zorganizowania udziału republik łacińsko - amerykańskich w tegorocznych Targach. Prace organizacyjne Izby miały przedew zystkiem charakter propagandowy i prowadzone były przy ścisłem współdziałaniu polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych na tamtejszym terenie, specjalnych przedstawicieli targowych Izby w Ameryce Łacińskiej, oraz tamtejszych Izb handlowych. Z drugiej strony Izba utrzymywała ścisły kontakt z placówkami łacińsko - amerykańskiemi w Warszawie i w. m. Gdańsku, oraz w krajach europejskich. Dobrze przygotowany materjał propagandowy w języku hiszpańskim (kilka tysięcy egzemplarzy) został rozesłany na teren, zarówno na ręce wyżej wymienionych współpracowników Izby, jak i bezpośrednio do znanych firm eksportowych łacińsko - amerykańskich. Równolegle z tem prowadzona była akcja prasowa, dzięki której w całym szeregu pism codzienych i fachowych w Argentynie, Kolumbji oraz w innych krajach ukazały się dłuższe artykuły lub też wzmianki o charakterze ogólno - propagandowym i dotyczące specjalnie Targów.

Konkretne rezultaty całokształtu akcji Izby na rzecz Targów były jednak niewystarczające, aby zorganizować stoisko na tegorocznych Targach. Uzyskane zgłoszenia obejmowały zbyt małą powierzchnię, zbyt mało zdołano zgromadzić próbek i wzorów, tak że ogólny udział państw łacińsko - amerykańskich wypadłby blado. Powodem tego stanu rzeczy był przedewszystkiem i niemal wyłącznie zbyt krótki czas, poświęcony akcji przygotowawczej na terenie bardzo odległym (trudności komunikacyjne) i posiadającym minimalną wiedzę o Polsce i jej znaczeniu gospodarczem. Praktyka wykazała, że przygotowania na samym terenie powinny rozpocząć się przynajmniej na sześć miesięcy przed terminem otwarcia Targów. W poszczególnych wypadkach (udział oficjalny Meksyku) stanęły na przeszkodzie również względy finansowe, gdyż mimo najkorzystniejszej kalkulacji ze strony Izby, wystawcy uważali koszty stoiska za zbyt wysokie. W wyniku kilkumiesięcznej pracy na rzecz Targów, Izba osiągnęła jednak zupełnie pozytywne zdobycze, co potwierdzają zgodnie nasze placówki dyplomatyczne i konsularne w Ameryce Łacińskiej: przygotowano mianowicie teren dla udziału omawianych krajów w Targach przyszłorocznych, a pozatem przeprowadzono w większości republik obszerną propagandę gospodarczą na rzecz Polski.

Udział Brazylji w Targach Poznańskich

Dzięki zabiegom Poselstwa R. P. przy współpracy Izby Polsko-Brazylijskiej w Rio de Janeiro Brazylja wzięła ponownie oficjalny udział w tegorocznych Targach Poznańskich. Poprzednio uczestniczyła już w Targach, wystawiając głównie kawę za pośrednictwem Instytutu Kawowego w Sao Paulo. Tego roku organizacją stoiska zajęła się, z polecenia Rządu Brazylijskiego, Izba Handlowa Polsko-Brazylijska w Warszawie.

Brazylja nadesłała bardzo ciekawe eksponaty. Zwracała uwagę zwłaszcza bogata kolekcja minerałów, między innemi kilkanaście gatunków rud żelaznych i manganowych, rudy złote, kwarce różowe, kryształy górskie i pół-szlachetne kamienie. Nadesłano ciekawe okazy kauczuku różnych typów, standartową bawełnę wysokiego gatunku, włókna kokosowe i uacimowe, nasiona oleiste, szereg próbek olejów technicznych, guaranę w ziarnach, włóknach, proszku i ekstrakcie, tytoń w liściach i krajany, cygara, wosk, carnauba, żywice — kilkadziesiąt gatunków kawy paulistańskiej, herva matę, konserwy owocowe, bogate kolekcje próbek drzew szlachetnych zarówno w blokach, jak i w postaci ram do przepięknych widoków brazylijskich.

Bardzo urozmaiciły stoisko brazylijskie oryginalne wyroby z majoliki „Marajoara" o motywach indyjskich, barwne motyle w kolekcjach i t. d.

Zgodnie z tradycją, zainstalowano bezpłatną dystrybucję kawy, gdzie wydawano cieszące się dużem powodzeniem mieszanki kaw paulistańskich z bardzo łagodnemi kawami Minas.

Stoisko cieszyło się wielką frekwencją zarówno szerszej publiczności, jak i sfer kupieckich, które przejawiły bardzo wielkie zainteresowanie sprawą bezpośredniego importu z Brazylji.

Objaśnień i informacyj na podstawie bardzo obficie nadesłanego materjału informacyjnego udzielał dyrektor Izby Polsko-Brazylijskiej, p. M. Czarnota Bojarski, oraz przybyły na Targi oficjalny Delegat Rządu Brazylijskiego, Dr. Alfredo Pessoa, dyrektor Targów w Rio de Janeiro i szef propagandy turystyki.

Dr. Pessoa bawił w Polsce przez czas dłuższy i zawarł bezpośrednie kontakty z przedstawicielami sfer gospodarczych. W rezultacie swego pobytu w Polsce przyszedł on do wniosku o celowości dla Brazylji uczestniczenia w Targach Poznańskich oraz o konieczności obustronnego rozwoju polsko-brazylijskich stosunków handlowych.

W najbliższym czasie Izba zamierza, zgodnie z życzeniem Departamentu Kawowego, rozesłać importerom polskim próbki dwudziestu kilku gatunków kaw brazylijskich wysokiej jakości, niedostatecznie znanych szerszemu ogółowi kupiectwa polskiego.

Przy obecnej polityce przestawiania rynków zakupu inicjatywa Departamentu Kawowego wydaje się być bardzo na czasie.

Zgodnie z decyzją Rządu Brazylijskiego, eksponaty poznańskie zostały zdeponowane w Izbie Polsko-Brazylijskiej w Warszawie, jako początek stałego pokazu próbek i wzorów towarów brazylijskich w Polsce.

Co się tyczy rezultatów udziału Brazylji w Targach, to wyraziły się one nie w konkretnych tranzakcjach, lecz w nawiązaniu b. poważnych rozmów, które pozwalają rokować znaczne ożywienie wzajemnych stosunków handlowych.

Z ŻYCIA REPUBLIK ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKICH

OGÓLNE

WZRASTAJĄCA SIŁA NABYWCZA KRAJÓW AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

Gospodarka krajów Ameryki Łacińskiej opiera się na wywozie kilku zasadniczych produktów, to też ich możliwości wywiązywania się z zobowiązań zagranicznych opierają się na wahaniach cen tych artykułów.

W roku 1934 dał się zauważyć wyraźny wzrost wywozu w porównaniu z wywozem w 1933 roku, jak to wynika z następujących oficjalnych danych:

wywóz w miljonach	1934	1933
Argentyna (peso papierowy)	1.438	1.120
Brazylja (milreis papierowy)	3.500	2.800
Chile (peso po 6 d.)	496,6	343,8
Peru (sol)	305,1	256,9

Wzrost wywozu wzmógł siłę nabywczą, co spowodowało niebawem wzrost przywozu. Oto porównanie danych przywozu w tych samych krajach dla pierwszych trzech miesięcy r. 1935, z tym samym okresem r. 1934:

przywóz w miljonach	1935	1934
	styczeń —	marzec
Argentyna (peso papierowy)	1.109	897
Brazylja (milreis papierowy)	2.500	2.100
Chile (peso po 6d.)	241,6	181,8
Peru (sol)	165,1	102,8

Nadwyżka wywozu nad przywozem wyniosła w r. 1934 w Argentynie: 328 miljonów pesos, wobec 223 miljonów 1933; w Chile różnica ta wzrosła z 162 miljonów w 1933 do 255 miljonów w r. 1934. Jako rezultat sytuacja dewizowa w obu republikach uległa znacznemu odprężeniu i poważna część bieżących długów zagranicznych została zlikwidowana, a w kilku republikach Ameryki Środkowej należności zamrożone są w trakcie likwidacji. Na str. 13 podajemy przegląd przepisów dewizowych we wszystkich krajach Ameryki Łacińskiej.

HANDEL POLSKI Z MEKSYKIEM [1])

(wg. danych Gł. Urzędu Statyst. w Warszawie)

w tysiącach złotych

Rok	Przywóz	Wywóz	Saldo
1928	4.619	415	— 4.204
1929	4.595	684	— 3.911
1930	2.413	1.381	— 532
1931	1.469	599	— 870
1932	879	264	— 615
1933	1.074	360	— 714
1934	1.098	1.597	+ 499

Uwaga: Cyfry powyższe nie są zupełnie ścisłe i — odnośnie do wywozu — można wprowadzić do nich różne poprawki. Tak np. nie obejmują one sprzedaży mączki kartoflanej i dekstryny w latach 1930 (za około 40.000 zł.) i 1932 (za około 24.000 zł.), względnie podają je tylko częściowo w r. 1933 (nie za 48.000 lecz za 96.000 zł.). Podobnie ma się rzecz z dyktami, których wywóz do Meksyku wykazują statystyki polskie po raz pierwszy dopiero w r. 1933, podczas gdy w rzeczywistości pierwsze sprzedaże zostały uskutecznione już w r. 1930, zaś w następnych latach był ten artykuł już stale wywożony do Meksyku w poważnych i stale rosnących ilościach.

[1]) Dane statystyczne do artykułu p. Ministra Merdingera na str. 1 — 2.

SYTUACJA KAWOWA W BRAZYLJI

W dążeniu ku utrzymaniu stałej polityki kawowej w Brazylji, Kongres Kawowy wszystkich stanów, który ostatnio obradował w Rio de Janeiro, uchwalił:

1) Nie przeznaczać żadnych kontyngentów na zniszczenie;

2) Departament Kawowy skupuje do 4 miljonów worków kawy z funduszów, dostarczonych przez Stany. W tym celu stworzy się specjalny podatek.

3) Zatrzymywać w składach 50% kawy od początku do końca kampanji, wypuszczając ją według porządku nadejścia. Ze Stanu Santos wywóz będzie się składał w 60% ze starych zbiorów, a w 40% z nowego.

4) Narodowy Departament Kawowy ma dążyć do utrzymania następujących zapasów w portach (w tysiącach worków): Santos 2,200; Rio de Janeiro 700; Angra dos Reis 60; Victoria 300; Paranagua 110; Bahia 60; Pernambuco 50;

5) W razie zwiększonego wywozu lub zwyżki cen można będzie powiększyć wysyłki do portów.

Kongres zdecydował nie zmieniać formy kontraktów wywozowych, ani nie znosić dotychczasowego podatku od wywozu w wysokości 15 szylingów.

Również postanowiono, zakazać, pod karą pięciu milreisów od drzewka, sadzenia nowych drzewek kawowych, aż do grudnia 1937 r. Jednak wolno będzie zastępować stare drzewka nowemi.

Stanom, nie posiadającym 50,000,000 drzewek, wolno będzie dosadzać, nie przekraczając tej cyfry.

Ograniczenia w produkcji wydają się być zbyt małe, aby wpłynąć na obecną ciężką sytuację rynkową. Cena kawy znajduje się na niebywale niskim poziomie fl. 7 i 3/4 za 50 kg., gdy w roku 1928 wynosiła fl. 45 za kg.

W sumie zniszczono kawy do końca r. 1933 — 25,8 miljonów worków. Przez rok 1934 cyfra ta wzrosła o 8,3 miljonów do 34,1 miljonów, a w pierwszem półroczu b. r. stosunkowo nieznacznie, ponieważ wzrosła tylko o 1 milj. i osiągnęła 35 milj.

Można stwierdzić, że ostatnio tempo niszczenia kawy znacznie osłabło; w r. ub. bywały miesiące, gdy pozbywano się w ten radykalny sposób ponad miljon worków miesięcznie. Obecnie cyfra ta spadła poniżej 100 tysięcy, to znaczy przeszło dziesięciokrotnie.

Zapasy rynkowe wynoszą w tej chwili ponad siedem miljonów worków, lecz ogólnie przekraczają według obliczeń — 20 miljonów. Spodziewany jest wzrost do 24 miljonów w ciągu przyszłego sezonu.

Sfery miarodajne czynią wysiłki w celu zastąpienia plantacyj kawy bawełną. Wymaga to jednak dłuższego czasu do zrealizowania. Celem zwiększenia zbytu kawy brazylijskiej, powstał specjalny komitet propagandowy.

EKSPANSJA JAPOŃSKA W ARGENTYNIE

Jak wynika ze statystyk za pierwsze półrocze b. r., Japonja przoduje w zwiększeniu swego wywozu do Argentyny. Mianowicie wywóz wzrósł o 173%.

Z Japonji przywieziono do Argentyny towarów za 22,84 miljonów pesów, wobec tylko 8,36 miljonów w pierwszem półroczu 1934 r. Całoroczny przywóz w roku 1934 wyniósł 22,89 milj. pesów, t. zn., że w pierwszem półroczu r. b. przywieziono już tyle, ile w całym roku 1934. Należy zaznaczyć, że wzrost przywozu w roku 1934 w porównaniu z r. 1933 był nieznaczny; mimo tego Japonja posunęła się z dziesiątego miejsca na dziewiąte — obecnie zajmuje już ósme. Wywóz japoński wynosi 4,4% całego przywozu argentyńskiego, gdy w r. ub. nie sięgał 2 proc.

Największa zdobycz japońska zaznaczyła się w dziedzinie wyrobów włókienniczych, znajdującej się dotąd w rękach Anglji. Ceny japońskie są bowiem niższe od angielskich o 25 do 40%, co zapewnia zbyt towarom japońskim, mimo że one są w gorszym gatunku. Angielski wywóz w pierwszem półroczu r. b. wykazał procentowy spadek, pomimo absolutnego wzrostu w tym okresie z 104,39 do 114,52 milj. pesów. (Dla porównania podajemy, że polski wywóz do Argentyny w tym czasie wyniósł 4,69 milj. pesów, wobec 1,75 milj. pesów w r. 1934).

Należy zwrócić uwagę, że Japonja nie korzysta z przydziału dewiz, t. zn., że za dewizy na pokrycie jej przywozu płaci się o 20% drożej, aniżeli dla przywozu, korzystającego z pozwoleń dewizowych.

Do Buenos Aires przybyła ostatnio misja handlowa japońska, która ma na celu dalsze zbliżenie gospodarcze obu krajów. Jak widzimy Japonja nie myśli wcale spoczywać na laurach.

WALORYZACJA KAWY

Bank Centralny w Guatemali udzielił kredytu w sumie 35.000.000 quetzales (= dolarom amerykańskim) Ministerstwu Rolnictwa. Suma ta ma służyć do bezpośrednich zakupów kawy przez Centralne Biuro Kawowe.

RUCH LUDNOSCI W BUENOS AIRES

Na 1-go stycznia 1935 r. ludność stolicy Argentyny wynosiła 2.228.440 mieszkańców, co oznacza wzrost o 15.329 mieszkańców w ciągu roku 1934.

NOWE PRZEPISY O ŚWIADECTWACH POCHODZENIA

Od 1-go listopada 1935 roku przy przywozie do Polski towarów pochodzenia z Salvadoru, Guatemali, Paragwaju, Haiti i Kolumbji będą obowiązywały świadectwa pochodzenia, wydane w tych krajach.

I. PRODUKCJA, HANDEL, FINANSE I T. D.

ARGENTYNA

Handel zagraniczny w pierwszych pięciu miesiącach r. b. kształtował się wg. oficjalnych danych argentyńskich następująco:

(w miljonach pesów pap.)

	wywóz	przywóz	saldo
styczeń	161,8	97,8	64,0
luty	137,3	95,2	42,1
marzec	130,4	93,5	36,9
kwiecień	133,0	91,1	41,9
maj	141,8	89,8	52,0
razem 5 mies.	704,3	467,4	236,9

Ogólne saldo obrotu było zatem dla Argentyny dodatnie i wynosiło pesów arg. 236,9 miljonów.

W obrotach z Polską saldo Argentyny w tym okresie było również dodatnie. Odnośne cyfry statystyczne przedstawiają się następująco:

(w tysiącach pesów pap.)

	wywóz do Polski	przywóz z Polski	saldo
styczeń	338,9	551,3	— 212,4
luty	646,3	507,7	+ 138,6
marzec	1020,2	781,3	+ 238,9
kwiecień	1317,9	557,1	+ 760,8
maj	901,3	1148,0	— 246,7
razem 5 m.	4224,6	3545,4	+ 679,2

Wg. danych zebranych przez Poselstwo R. P. w Buenos Aires na podstawie statystyki świadectw pochodzenia, cyfry wywozu argentyńskiego do Polski w omawianym okresie przedstawiają się nieco odmiennie, a mianowicie:

styczeń	423,6	tys. pesów pap.
luty	671,8	„ „ „
marzec	1054,9	„ „ „
kwiecień	1977,8	„ „ „
maj	1515,4	„ „ „
razem 5 mies.	5643,5	tys. pesów pap.

Dane porównawcze handlu polsko - argentyńskiego za rok 1934 i 1935 wg. statystyki argentyńskiej za pierwsze pięć miesięcy w pesach papierowych są następujące:

	1935	1934	1935 w %% do ogólnego obrotu Argentyny	1934
wywóz do Polski	4,224,643	4,813,134	0,6	0,8
przywóz z Polski	3,545,384	1,529,657	0,8	0,4

Wywóz ekstraktu quebrachowego wyniósł w pierwszem półroczu 1935 — 88,468 ton, wobec 109,235 ton w r. ub. Z tego na Polskę przypada 4.259 ton. Wartość całego wywozu wzrosła z 16,2 do 19,3 miljonów pesów wskutek zawarcia porozumienia między eksporterami.

Duży urodzaj na bawełnę. Zbiór bawełny w Chaco jest obliczony na 180.000 ton, co razem z okręgami w Santiago del Estero, Corrientes i Formosa da w tym roku blisko 230,000 ton. Wywozem bawełny argentyńskiej zainteresował się ostatnio kapitał Ameryki Północnej.

KOLUMBJA.

Wywóz kawy. Kolumbja jest po Brazylji największym producentem kawy, a zajmuje pierwsze miejsce w produkcji kawy słodkiej.

Wywóz kawy wynosi 59% całego wywozu, z tego prawie 9/10 idzie do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, a reszta do Europy i Ameryki Południowej.

Oto zestawienie wywozu w ostatnich latach: (w miljonach worków).

1924	2,2	1930	3,1
1925	1,94	1931	3
1926	2,45	1932	3,2
1927	2,36	1933	3,3
1928	2,66	1934	3,1
1929	2,8		

W pierwszym kwartale b. r. wywieziono ogółem 874,907 worków.

KUBA

Przywóz wyrobów przemysłu włókienniczego. Wyroby bawełniane stanowią około 60% całego eksportu angielskiego do Kuby. Wywóz ten wzrósł trzykrotnie w 1934 r. w porównaniu do lat poprzednich; pomimo tego większa część jest nadal sprowadzana ze Stanów Zjednoczonych. Sztuczny jedwab sprowadza się obecnie ze Stanów Zjednoczonych, Francji i Anglji.

W stosunku do przywozu japońskiego stosowana jest taryfa maksymalna, wskutek wymówienia traktatu handlowego z tym krajem. Stanowi to opłatę dwa razy wyższą od minimalnej, z której korzystają Anglja i inne kraje, sprowadzające z Kuby więcej, aniżeli tam wywożą.

MEKSYK

Zbiory kawy. Według oficjalnego obliczenia zbiory kawy wyniosą około 388,400 q na kampanję 1934-35 r. wobec 353,300 q metrycznych na 1933-34, a 391,300 q metrycznych średnio w ciągu poprzedzającego pięciolecia.

P E R U.

Handel zagraniczny. Miesięczna średnia: (w miljonach soles).

Rok	Wywóz	Przywóz	Nadwyżka wywozu
1929	27,9	15,2	12,7
1930	20	11,1	8,9
1931	16.5	8,3	8,2
1932	14,8	6	8,8
1933	21,8	8,5	13,3
1934	25,4	13,8	11,6

Wywóz peruwiański wyniósł w r. 1934 w sumie 470,229,000 soles. Ilościowo wyniósł 2,911,211 ton. Jest to największy wywóz jaki został kiedykolwiek osiągnięty. Poprzedni rekord był 2,761,636 ton w r. 1929.

II. PERTRAKTACJE I UMOWY HANDLOWE

Traktat handlowy argentyńsko - brazylijski. Z okazji pobytu Prezydenta Brazylji, Dr. Getulio Vargas'a, został podpisany dn. 28 maja rb. traktat handlowy między Argentyną i Brazylją. Klauzula najwyższego uprzywilejowania obejmuje obustronne poważne zniżki stawek celnych, m. in. ze strony Brazylji:

60% na mleko	33% na mięso
55% „ masło i sery	30% „ ziemniaki
50% „ drób mrożony	20% „ kukurydzę i wina

Argentyna udziela zniżek celnych:

20% na kawę	35% na fasolę i oleje
25% „ drzewo	50% „ kauczuk
33% „ kakao	

Owoce zostały obustronnie zwolnione od opłat celnych.

CHILE

Konwencja dewizowa hiszpańsko - chilijska. Dotychczasowa umowa między Hiszpanją a Chile została wypowiedziana i podjęto poraz trzeci rozmowy w sprawie nowego układu. W pierwszych rozmowach otrzymała Hiszpanja kompensację w wysokości 25%, w drugich 45% i spodziewane jest podwyższenie tego stosunku.

Obecnie Hiszpanja napotyka na wielkie trudności w wyrównaniu swego bilansu płatniczego z Chile, skąd sprowadza głównie sole potasowe.

Pozatem hiszpańscy posiadacze obligacyj chilijskich prowadzą kampanję, aby zwiększony został przydział dewiz na spłatę rent bieżących i wieczystych znajdujących się w ich rękach.

III. SPRAWY WALUTOWO-DEWIZOWE

Poniżej podajemy krótkie zestawienie obowiązujących przepisów dewizowych we wszystkich krajach Ameryki Środkowej i Południowej.

ARGENTYNA

Dla przywozu, korzystającego z pozwoleń dewizowych, przydziela się dewizy po kursie oficjalnym; pozostały przywóz jest pokrywany po kursie wyższym o 20%. Pozwolenia wydaje Urząd Kontroli Dewiz. Mają one czas ważności ograniczony do 120 dni, lecz mogą być przedłużane w pewnych wypadkach nawet do 180 dni. Dewizy, uzyskane z eksportu, trzeba w całości odstępować po kursie oficjalnym bankom dewizowym.

BOLIWJA

Pozwolenia dewizowe są konieczne. Eksporterzy produktów mineralnych muszą odstępować 50% dewiz po kursie oficjalnym. Importerzy nabywają dewizy po wolnym kursie.

BRAZYLJA

Poszczególne banki mogą sprzedawać dewizy importowe jedynie za pozwoleniem Banku Brazylji. Bankowi Brazylji trzeba odstępować po kursie oficjalnym 35% dewiz eksportowych w funtach i dolarach. Z obowiązku tego jest jednak zwolniony szereg towarów m. in. leki, olej rycynowy, skóry końskie, kawa i kakao mielone.

CHILE

Wymagne są pozwolenia przywozowe. Dewizy trzeba odstępować w całości Banco Central de Chile, a uzyskane z eksportu miedzi, jodu, saletry, żelaza i rud, tylko w kwotach, stanowiących równowartość kosztów produkcji. Tranzakcje kompensacyjne są przeprowadzane na podstawie porozumień o charakterze prywatno-państwowym.

COSTA - RICA

Niema zakazów przywozu ani kontyngentów. Dewizy wolno kupować na wolnym rynku.

Kompensacje prywatne są dozwolone za zezwoleniem Biura Kontroli Dewiz.

CUBA

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcji kompensacyjnych.

EL SALVADOR

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych trazakcyj kompensacyjnych.

EKWADOR

Niema zakazów przywozu ani kontyngentów. Waluty nabywa się na wolnym rynku bez żadnych ograniczeń. Eksporter musi odstąpić Bankowi Centralnemu 25% dewiz, otrzymanych z wywozu. Nie odnosi się to do kompensacyj prywatnych, które wolno dokonywać za zezwoleniem Min. Przem. i Handl., jeżeli chodzi o towary wyrabiane w kraju.

GUATEMALA

Niema zakazu przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcyj kompensacyjnych.

GUJANA BRYTYJSKA

Istnieją kontyngenty dla tkanin bawełnianych, ze sztucznego jedwabiu i innych. Niema restrykcji walutowych ani przepisów kompensacyjnych.

HAITI

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcyj kompensacyjnych.

HONDURAS

Niema ograniczeń przywozowych. Zato na kupno walut potrzebne jest pozwolenie Komisji Kontroli Dewiz. Dewizy otrzymane z eksportu muszą być odstąpione Komisji. Kompensacje nie są przewidziane.

HONDURAS BRYTYJSKI

Istnieją kontyngenty dla tkanin bawełnianych, ze sztucznego jadwabiu i innych. Niema restrykcji walutowych ani przepisów kompensacyjnych.

KOLUMBJA

Niema zakazu przywozu poszczególnych kategorji produktów. Waluty na pokrycie przywozu wolno kupować na wolnym rynku. 15% dewiz otrzymanych za wywóz kawy, nafty, bananów, złota, platyny i skór bydlęcych, trzeba odsprzedać Bankowi Narodowemu. Inne produkty są wolne od ograniczeń.

W pewnych wypadkach możliwe są tranzakcje kompensacyjne.

MEKSYK

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcji kompensacyjnych.

NIKARAGUA

Dla przywozu potrzebne są wstępne pozwolenia komisji kontroli dewiz, która w tym celu dostarcza również dewiz.

PANAMA

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcji kompensacyjnych.

PARAGWAJ

Zapłata za towary przywiezione odbywa się dewizami, nabytemi na wolnym rynku, których ilość jest jednakże bardzo ograniczona.

50% dewiz, uzyskanych z wywozu musi być odstąpionych Komisji Kontroli. Kompensacje prywatne mogą mieć miejsce, lecz tylko w granicy 50% wywozu paragwajskiego.

PERU

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcji kompensacyjnych.

PORTO RICO

Restrykcje istnieją tylko dla alkoholi, dla których przywóz został wstrzymany aż do odwołania tego zakazu. Niema ograniczeń wypłat handlowych ani na przekazywanie dewiz. Niema przepisów dla kompensacyj prywatnych.

SAN DOMINGO

Niema zakazów przywozu, kontyngentów, restrykcji walutowych, ani przepisów dla prywatnych tranzakcji kompensacyjnych.

URUGWAJ

Dla przywozu konieczne są pozwolenia dewizowe rozdzielane przez komisję kontroli dewiz i przywozu. Istnieją trzy rynki dewizowe; większość towarów znajduje pokrycie na wolnym rynku kontrolowanym, towary luksusowe na rynku całkowicie wolnym.

VENEZUELA

Nie potrzeba pozwoleń przywozu. Niema ograniczeń, prócz tego, że wolny rynek jest pośrednio kontrolowany, co utrudnia importerom nabywanie dewiz.

IV. SPRAWY CELNE I FORMALNOŚCI KONSULARNE

ARGENTYNA

W uzupełnieniu wydawnictwa Izby: „Przepisy argentyńskie o fakturach konsularnych", przytaczamy ostatnie zarządzenie Ministra Sk. Argentyny z dn. 28 czerwca b. r.

Brzmi ono jak następuje:

Artykuł 1. Od pierwszego lipca b. r. Urzędy Celne i Skarbowe nie dopuszczą do wysyłki do miejsca przeznaczenia towarów, nadeszłych po tej dacie, bez odpowiedniej faktury konsularnej, należycie wizowanej, z następującemi wyjątkami:

a) w wypadkach, przewidzianych w art. 3 Regulaminu o fakturach konsularnych i świadectwach pochodzenia;

b) w wypadkach przewidzianych art. 1 uchwały z dnia 24 października 1934, wyjaśniającej artykuł 9 Regulaminu;

c) gdy importer przedstawi wyraźne pozwolenie na dokonanie wysyłki, wydane przez Urząd Kontroli Dewiz na formularzu Nr. 143.

Artykuł 2. Urząd Kontroli Dewiz, przed wydaniem pozwolenia, wymienionego pod literą c) poprzedniego artykułu, może żądać sprawdzenia wartości towarów w formie, jaką uważa za stosowną.

Zmiany przepisów przywozowych. Od 1 sierpnia b. r. wymagane są przy cleniu towarów zagranicznych konosamenty załadowania w oryginale, oraz oryginał i zalegalizowana kopja faktury konsularnej. Konosamenty i odpisy muszą być podpisane przez ekspedytora.

CHILE

Dokumenty wywozowe. W uzupełnieniu danych, opublikowanych w numerze 2 — 3 „Biuletynu", a dotyczących dokumentów, wymaganych przez władze chilijskie przy imporcie towarów zagranicznych, podajemy co następuje:

Ponieważ Polska nie ma układu handlowego z Chile i nie korzysta z klauzuli najwyższego uprzywilejowania, wystarczy, aby towar wywożony do Chile był zaopatrzony w świadectwo pochodzenia, zalegalizowane tylko przez polską Izbę Handlową, nie zaś przez Konsulat, gdyż legalizacja konsularna wymagana jest tylko dla towarów, pochodzących z krajów traktatowych.

Konosamenty na towary polskie, przeznaczone do Chile, winny być legalizowane przez Konsulat chilijski w porcie przeładowania, gdzie towar zostaje załadowany na okręt, który zawija do portów chilijskich. Tak np. dla towaru polskiego, idącego do Chile via Hamburg, konosament winien być zalegalizowany przez Konsula chilijskiego w Hamburgu.

Zniesienie ceł przywozowych dla maszyn. W celu poparcia przemysłu bawełnianego, rząd chilijski zwolnił od wszelkich opłat przywóz maszyn, części i narzędzi, potrzebnych do instalacji przędzalni bawełny. Cła od krosien i ich części zapasowych zostały poważnie obniżone.

PERU

Ograniczenie dla przywozu wyrobów bawełnianych. Rząd peruwiański przystąpił do skontyngentowania przywozu wyrobów bawełnianych na przeciąg sześciu miesięcy, począwszy od 1-go czerwca b. r. Jako podstawa dla nowych kontyngentów służy przywóz w r. 1929. Cały przywóz wyniesie 2,5 miljona kg. brutto. Kontyngenty dla Francji i Hiszpanji zostały już przyznane.

NIKARAGUA

Nowe wymagania przy eksporcie. Do wszelkich towarów, przywożonych do Nikaraguy, muszą być dołączone świadectwa pochodzenia. Dla oclenia konieczne jest wstępne pozwolenie komisji kontroli dewiz.

TRANSPORT, KOMUNIKACJA I UBEZPIECZENIA

FINLAND SYD-AMERIKA LINJEN

POŁĄCZENIE OKRĘTOWE Z AMERYKĄ POŁUDNIOWĄ

Do roku 1926 Polska nie posiadała żadnej bezpośredniej komunikacji okrętowej z wielkiemi państwami Południowej Ameryki, w szczególności z Brazylją i Argentyną.

Dopiero w kwietniu wspomnianego roku tow. **„Finland Syd — America Linjen“**, którego centrala znajduje się w Helsingforsie, uruchomiło bezpośrednią regularną komunikację okrętową pomiędzy Gdańskiem a RIO DE JANEIRO, SANTOS, BUENOS AIRES i vice versa.

W pierwszych latach towarzystwo musiało walczyć z poważnemi trudnościami, ponieważ bezpośrednia wymiana towarów pomiędzy Polską a Południn. Ameryką była nieznaczna. Polskim eksporterom udało się jednak sprzedać kilka większych partyj cementu do Południowej Ameryki, do czego w pewnej mierze przyczyniły się korzystne stawki frachtowe tow. „Finland Syd — America Linjen“. Linja bowiem postawiła sobie za zadanie popierać polski eksport do Południowej Ameryki, licząc możliwie najniższe stawki frachtowe. Początkowo ekspedjowano ze względu na słaby obrót handlowy tylko jeden statek miesięcznie. Doceniając możliwości rozwojowe handlu polsko-południowo-amerykańskiego, F. S. A. L. z biegiem czasu rozbudowało tę komunikację, ponosząc nawet poważne ofiary finansowe.

Obecnie towarzystwo to jest jedynym armatorem, który **regularnie 2 razy miesięcznie** ekspedjuje statki z Gdyni i Gdańska do Ameryki Południowej.

W drodze powrotnej statki tej linji idą również **bezpośrednio** do Gdyni i Gdańska, nie zatrzymując się po drodze w innych portach europejskich. Pozatem towarzystwo F. S. A. L. jest jedynym armatorem, którego statki w komunikacji z Południową Ameryką opuszczają **Gdynię** jako **ostatni** port, a w drodze powrotnej obsługują **Gdynię** jako **pierwszy** port. Temsamem czas trwania podróży z Gdyni do Południowej Ameryki zostaje poważnie skrócony.

Linja ta, która rozporządza flotą, składającą się z 9 statków o pojemności ok. 7.200 t. d. w. każdy, cieszy się jaknajlepszą opinją zarówno u eksporterów polskich, jak i u eksporterów południowo-amerykańskich, gdyż oficerowie i załoga statków dysponują dużem doświadczeniem i obchodzą się z ładunkami jaknajstaranniej. Statki wyposażone są również w specjalne urządzenia, wymagane w komunikacji z Południową Ameryką. Ponadto należy zaznaczyć, że towarzystwo „Finland Syd — America Linjen“ od samego początku istnienia wspomnianej komunikacji używa dla wszystkich swych statków polskiego węgla bunkrowego. Każdy statek zabiera w podróż Gdynia — Połudn. Ameryka i vice versa ok. 2.500 t. węgla. W ten sposób w ciągu ostatnich kilku lat armator fiński zakupił w Polsce kilkaset tys. t. węgla polskiego.

Poczta lotnicza do Ameryki Południowej. Towarzystwo francuskich linij lotniczych „Air France“ zwraca uwagę zainteresowanych, że przyjmuje do przewozu, oprócz listów zwykłych, poleconych, ekspresowych i z opłaconą odpowiedzią, które podlegają normalnym opłatom lotniczym, również druki, próbki towarów, przesyłki mieszane i t. zw. papiery handlowe, t. zn. akta sądowe, rachunki, pokwitowania, listy przewozowe, konosamenty, polisy ubezpieczeniowe i t. p. dokumenty, które korzystają ze zniżonej taryfy.

Trasa linji lotniczej „Air France“ z Europy do Ameryki Południowej.

Zarządzona przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów zmiana taryfy opłat dodatkowych za przewóz lotniczy do Ameryki Południowej linją „Air France“ przewiduje następujące dopłaty do normalnej taryfy pocztowej a mianowicie:

Listy i kartki pocztowe za każde 25 gr.

Próbki, druki, papiery handlowe za każde 25 gr.

Polska — Brazylja . . . . zł. 3,60,

Polska - Argentyna, Boliwja,

Chile, Paragwaj, Peru

i Urugwaj . . . . . zł. 4.20

Na wszelkich przesyłkach, przeznaczonych do Ameryki Południowej, do przewozu via „Air France“, winien być zamieszczony napis lub naklejona nalepka:

„Par avion Air France“.

TELEKOMUNIKACJA MIĘDZY POLSKĄ I AMERYKĄ ŁACIŃSKĄ.

Duża odległość, dzieląca Polskę od krajów Ameryki Łacińskiej, a co za tem idzie — długotrwałość, w porównaniu z krajami europejskiemi, wymiany korespondencji stwarza konieczność korzystania w większym stopniu z usług telegrafu. Dotychczas. wobec niezbyt ożywionych stosunków handlowych między Polską a krajami Ameryki Łacińskiej, obrót telegraficzny był nieznaczny. I tak w r. 1934 wysłano z Polski do Argentyny 18.870 wyrazów, do Brazylji 9.464 wyr., do innych krajów Ameryki Południowej — 4.667, z Meksyku i Ameryki Środkowej — 3.167 wyr., natomiast przyjęto z Argentyny 33.809 wyr., z Brazylji — 9.494, z innych krajów Ameryki Południowej — 4.667, z Meksyku i Ameryki Środkowej — 4.862 wyr., przyczem średnio telegram liczy ok. 18 wyrazów. Jak widzimy z powyższego, obrót telegraficzny jest żywszy ze strony krajów Ameryki Łacińskiej, niż ze strony Polski i sądzić należy, że stan ten ulegnie zmianie na lepsze z chwilą wejścia w ściślejszy kontakt handlowy z tamtym terenem.

Pewnego rodzaju przeszkodą w zwiększeniu obrotu telegraficznego jest dość wysoka taryfa, która niewątpliwie również uległaby pewnej redukcji przy ożywieniu stosunków handlowych i oparciu ich na bazie opłacalności zawieranych tranzakcyj.

Taryfa ta przedstawia się następująco:

Kraj przeznaczenia	telegram		
	Zwyżka	niespieszny LC	listowy NLT i DLT
	opłata od wyrazu we frankach i cent. zł. Fr. 1,— = zł. 1,80		
Meksyk	2,30	1,15	0,77
Guatemala			
San José	3,07	1.535	1,03
Inne urzędy	3,32	1,66	1,11
El Salvador	3,32	1,66	1,11
Argentyna			
via Radio Warszawa	2,86	1,43	0,96
inne drogi	3,10	1,55	—
Brazylja			
Pernambuco	2,50	1,25	—
Wszystkie inne urzędy Brazylji, z wyjątkiem Amazon. Telegraph Co.			
via Radio Warszawa	2,96	1,48	0,99
inne drogi	3,07	1,535	—
Chile			
via Radio Warszawa	2,86	1,43	0,96
inne drogi	3,10	1,55	—
Kolumbja			
Barranquilla, Buenaventura i Cartagena	2,86	1,43	0,96
Armenia, Bogotá, Bucaramanga, Cali i td.	2,96	1,48	0,99
Peru			
Tacna			
via Radio Warszawa	2,86	1,43	0,96
inne drogi	3,10	1,55	—
Inne urzędy			
via Radio Warszawa	3,38	1,69	1,13
inne drogi	3,60	1,80	—
Urugwaj			
via Radio Warszawa	3,48	1,74	1,16
inne drogi	3,70	1,85	—

Telegramów niespiesznych nie dopuszcza się do Iquitos, Leticia, Masisea, Puerto Maldonaldo.

Telegramy częściowo pilne — PU.

Poza wyżej wymienionemi telegramami istnieją telegramy częściowo pilne (PU), które podlegają dodatkowej opłacie w wysokości Fr. 1,20 od wyrazu, przyczem opłata ta dotyczy telegramów, wysłanych via Radio Warszawa, a skierowanych do wszystkich krajów Ameryki Łacińskiej. Telegramy PU wysyłane via Radio Warszawa traktowane są od miejsca nadania do New Yorku jako pilne, stamtąd zaś do miejsca przeznaczenia — jako zwykłe.

Telegramy niespieszne — LC.

W relacjach między krajami, należącemi do obrotu europejskiego z jednej strony, a krajami, należącemi do obrotu pozaeuropejskiego z drugiej strony, nadawca telegramu prywatnego może korzystać z 50% zniżki taryfowej, o ile zgadza się, by jego telegram został wydany dopiero po wydaniu telegramów prywatnych zwykłych, oraz prasowych zwykłych. Treść telegramu niespiesznego winna być całkowicie zredagowana w języku jawnym, jednakże tylko w jednym z tych, które zostały uznane jako jawne. Nadawca winien wpisać przed adresem płatną wskazówkę służbową — LC.

Telegramy listowe — NLT i DLT — w obrocie pozaeuropejskim.

Przed adresem telegramu nadawca winien umieścić płatną wskazówkę służbową — NTL lub DLT. Wskazówką służbową NLT posługiwać się należy w telegramach, adresowanych zasadniczo do krajów, położonych na zachód od Polski, wskazówką DLT — na wschód od Polski.

Telegramy NLT i DLT narazie przyjmowane są tylko via Radio Warszawa.

Telegram NLT albo DLT winien być napisany w całości w języku jawnym, przy użyciu tylko jednego języka, wybranego spośród języków, dopuszczonych do korespondencji telegraficznej w charakterze języka jawnego.

Tablica porównawcza czasu w niektórych krajach.

Jeżeli w Polsce zegar wskazuje godzinę 12-tą, to w niżej wymienionych krajach jest godzina:

Argentyna —	6,44
Boliwja —	6,27
Brazylja —	8,07
Chile —	6,00
Kuba —	5,30
Meksyk —	4,23
Peru —	6,00
Urugwaj —	7,15.

OBROTY HANDLOWE POLSKI Z AMERYKĄ ŁACIŃSKĄ

w latach 1934 i 1933 — w 1.000 zł.

Kraj	Przywóz		Wywóz		Saldo	
	1934	1933	1934	1933	1934	1933
Argentyna	17.080	22.840	9.126	7.805	— 7.954	— 15.035
Boliwja	36	30	322	31	+ 286	+ 1
Brazylja	14.260	11.522	8.202	5.043	— 6.058	— 6.479
Chile	1.851	744	1.244	235	— 607	— 509
Ekwador	374	438	59	57	— 315	— 381
Gujany	37	18	1	14	— 36	— 4
Kolumbja	5.510	3.146	513	374	— 4.997	— 2.772
Paragwaj	883	381	4	3	— 879	— 378
Peru	1.246	2.254	145	31	— 1.101	— 2.223
Urugwaj	2.044	1.213	238	100	— 1.806	— 1.113
Wenezuela	397	557	114	43	— 283	— 514
Razem Ameryka Południowa	43.718	43.143	19.968	13.736	— 23.750	— 29.407
Meksyk	1.098	1.073	1.597	360	+ 499	— 713
Pozostałe kraje Ameryki Środkowej	6.011	5.869	738	166	— 5.273	— 5.703
Razem Am. Środ.	7.109	6.942	2.335	526	— 4.774	— 6.416
Am. Połudn.	43.718	43.143	19.968	13.736	— 23.750	— 20.407
Razem Am. Łacińska	50.827	50.085	22.303	14.262	— 28.524	— 35.823

PRZYWÓZ Z AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

w r. 1934

ARGENTYNA

	q	1.000 zł.
Siemię lniane	75.821	1.921
Kawa surowa	7	1
Rośliny lecznicze i ich części	38	5
Balsamy	1	1
Tłuszcze zwierzęce przerobione i nie	4.947	291
Kazeina	943	106
Włosie zwierzęce	6	2
Jelita surowe i solone	48	7
Ekstrakt quebrachowy suchy	143.564	4.307
Skóry bydlęce surowe	20.795	2.464
Skóry ryb, płazów i t. p.	1	9
Skóry futrzane	27	15
Wełna nieprana	25.287	7.916
Wełna prana	102	26
Drewno nieobrobione ciosane	55	5
Inne	16	4
Razem	**271.658**	**17.080**

BOLIWJA

	q	1.000 zł.
Skóry bydlęce surowe	269	36
Inne	0	0
Razem	**269**	**36**

BRAZYLJA

	q	1.000 zł.
Skóry bydlęce surowe	55.972	6.483
Kawa surowa	47.088	5.692
Liście tytoniowe	3.055	890
Bawełna surowa	2.480	448
Kakao	4.139	300
Kauczuk surowy	949	132
Wosk roślinny	593	126
Woski ziemne	11	1
Tłuszcz zwierzęcy przerobiony i nie	1.085	51
Orzeszki cedrowe	341	42
Rośliny lecznicze i ich części	153	20
Rośliny lecznicze i ich części	153	20
Orzechy kamienne	336	13
Siemię rycynowe	486	13
Herbata	21	7
Herva mate	32	4
Drewno farbiarskie	43	4
Żywice	8	2
Balsamy	2	1
Gumy wszelkie	51	8
Piasawa	52	4
Miód pszczeli	19	2
Żywe zwierzęta	1	2
Papierosy	1	1
Wyciągi farbiarskie	5	1
Przetwory chemiczne organiczne	4	1
Skóry ryb i płazów	0	1
Skóry futrzane	2	6
Inne	13	5
Razem	**116.942**	**14.260**

CHILE

	q	1.000 zł.
Miedź	10.408	1.100
Wełna nieprana	1.655	690
Skóry bydlęce	432	53
Saletra	103	2
Siarka surowa	147	3
Miód pszczeli	35	3
Inne	0	0
Razem	**12.780**	**1.851**

EKWADOR

	q	1.000 zł.
Kakao surowe	1.419	198
Orzechy kamienne	4.577	144
Skóry bydlęce	156	32
Inne	1	0
Razem	**6.153**	**374**

GUJANA

	q	1.000 zł.
Skórki futrzane	26	35
Kawa surowa	11	2
Inne	0	0
Razem	**37**	**37**

KOLUMBJA

	q	1.000 zł.
Skóry bydlęce surowe	22.773	4.687
Kawa surowa	2.236	430
Banany	6.693	376
Przędza wełny czesankowej	8	15
Mleko kauczukowe	15	2
Inne	0	0
Razem	**31.725**	**5.510**

PARAGWAJ

	q	1.000 zł.
Ekstrakt quebrachowy suchy	11.708	473
Skóry bydlęce	3.259	370
Bawełna surowa	230	40
Inne	0	0
Razem	**15.197**	**883**

PERU

	q	1.000 zł.
Bawełna surowa	5.970	1.145
Skóry bydlęce	294	41
Wełna prana	112	37
Kawa surowa	71	15
Ekstrakt quebrachowy suchy	195	7
Balsamy	1	1
Inne	14	0
Razem	**6.657**	**1.246**

URUGWAJ

	q	1.000 zł.
Skóry bydlęce surowe	11.255	1.603
Wełna nieprana	901	343
Wełna prana	114	51
Tłuszcze zwierzęce przerobione	128	6
Szmaty, skrawki tkanin	275	35
Fiber obrobiony i nie.	77	4
Inne	1	2
Razem	**12.751**	**2.044**

WENEZUELA

	q	1.000 zł.
Kawa surowa	492	128
Kakao	1.402	218
Skóry bydlęce	334	48
Masło kakaowe	21	2
Inne	0	1
Razem	**2.249**	**397**

MEKSYK

	q	1.000 zł.
Fiber obrobiony i nieobrobiony	4.306	339
Kawa surowa	1.263	304
Korzeń ryżowy obrobiony i nie.	1.392	234
Blenda cynkowa	35.842	123
Jelita surowe i solone	153	39
Bawełna surowa	121	17
Piasawa	147	10
Włókno kokosowe	137	7
Rtęć	8	6
Wosk roślinny	35	5
Minerały asfaltowe	354	7
Nożyki do maszynek do golenia	1	2
Miód pszczeli	5	1
Morszczyny i inne	25	2
Rośliny lecznicze i ich części	5	1
Inne	1	1
Razem	**43.795**	**1.098**

POZOSTAŁE KRAJE AMERYKI ŚRODKOWEJ.

	q	1.000 zł.
Kawa surowa	15.060	3.615
Kawa palona	7	1
Skóry bydlęce surowe	7.545	899
Banany	10.774	718
Żelastwo	51.003	370
Ziele angielskie	2.009	158
Kakao surowe	659	70
Liście tytoniowe	197	56
Miód pszczeli	456	39
Minerały asfaltowe	1.725	32
Arak i rum	24	14
Skórki futrzane	1	14
Pomarańcze gorzkie (grape fruit)	94	6
Pieprz	48	5
Rośliny lecznicze i ich części	22	4
Drewno obrobione i nieobrobione	27	3
Wyciągi farbiarskie	3	1
Balsamy	1	1
Inne	18	5
Razem	**89.673**	**6.011**

WYWÓZ DO AMERYKI ŁACIŃSKIEJ
w r. 1934

ARGENTYNA

	q	1.000 zł.
Rury żelazne, stalowe, kołnierze, łączniki	39.584	3.040
Dykty i forniery	40.220	1.574
Maszyny włókiennicze i przędzalnicze	4.657	974
Tkaniny jutowe	7.159	604
Węgiel kamienny	377.570	474
Tkaniny bawełniane	474	214
„ wełniane	73	217
Naczynia blaszane emaljowane	985	220
Drzewo obrobione	44.801	451
Karbid	6.425	191
Biel cynkowa	3.430	182

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	2.350	128
Krosna tkackie ręczne i mechanicz.	597	135
Gremple, taśmy gremplowe	65	103
Jaja	802	91
Grzyby suszone	70	39
Papier	127	70
Meble gięte	247	39
Blacha żelazna, stalowa	1.023	33
Żelazo, zwykła stal	1.418	24
Drut żelazny, stalowy	721	16
Blacha cynkowa	613	30
Cynk	508	19
Maszyny, części maszyn i aparatów.	80	28
Żołądki	14	24
Koks	3.000	14
Olej drzewny	160	12
Przędza ze sztucznego jedwabiu	12	14
„ wełny czesankowej	23	17
„ jutowa	20	2
Tkaniny półjedwabne	1	2
Cerata	15	9
Chlorek amonu	437	18
Węglany amonu	94	5
Siarczan miedzi	400	16
Chlorek cynku	58	3
Kwas octowy, ocet drzewny	98	12
Azotan potasowy	53	3
Przetwory chem. nieorg. osobno niewymienione	1	2
Mąka żytnia	1.089	9
Nasiona koniczyny	29	6
Fasola	50	2
Chmiel	5	1
Terpentyna rafinowana	81	8
Dziegieć, smoły	259	6
Minerały asfaltowe	111	3
Likiery, nalewki, wódki	14	4
Papierosy	0	1
Skórki futrzane	0	4
Wyroby skórzane	4	7
Kalosze	0	1
Wyroby z azbestu	11	4
Obrabiarki do metali	10	2
Maszyny elektryczne	25	8
Książki i czasopisma	7	4
Zegary	0	1
Igły do gramofonów	1	1
Inne	8	5
Razem	**540.089**	**9.126**

BOLIWJA

	q	1.000 zł.
Płaszcze męskie z tkanin	491	254
Tkaniny wełniane i półwełniane	106	31
Karbid	888	27
Rury żelazne, stalowe	82	5
Naczynia blaszane emaljowane	26	5
Inne	1	0
Razem	**1.594**	**322**

BRAZYLJA

	q	1.000 zł.
Szyny	301.321	6.006
Biel cynkowa	9.847	547
Przędza wełniana czesankowa	341	424
Podkłady kolejowe	16.563	464
Rury żelazne, stalowe	3.578	174
Maszyny włókiennicze i przędzalnicze	409	125
Krosna tkackie mechaniczne	54	11
Chmiel	774	75
Słód	99	3
Szczecina oczyszczana	5	19
Parafina rafinowana	1.016	74
Węgiel kamienny	31.750	45
Chlorek amonu	99	3
Siarczan miedzi	405	20
Azotan potasowy	107	8
Wyroby ze skóry	0	1
Tkaniny wełniane	5	4
Tkaniny bawełniane	24	20
Tkaniny jutowe	311	28
Liny, powrozy	15	3
Celuloza	995	15
Papier	23	3
Książki i czasopisma	15	11
Żelazo, zwykła stal	1.917	38
Blacha ocynkowana	1.072	50
Drut żelazny, stalowy	308	4
Gremple, taśmy gremplowe	1	2
Naczynia blaszane emaljowane	57	9
Cynk w blachach	51	2
Sztyfty i t. p.	2	1
Wstęgi kinematograficzne	0	4
Berety	1	1
Pióra do pisania	1	1
Wyroby z kości, rogu, fiszbinu itp.	0	1
Inne	17	6
Razem	**371.184**	**8.202**

CHILE

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	12.062	835
Karbid	9.221	304
Maszyny włókiennicze i przędzalnicze	170	49
Rury żelazne, stalowe	150	17
Żelazo, zwykła stal	530	9
Wyroby z blachy żelaznej, stalowej.	18	4
Cynk	105	4
Chlorek amonu	23	1
Wyroby ze skóry garbowanej	0	1
Tkaniny wełniane	9	6
Tkaniny bawełniane	2	2
Deski	232	2
Meble gięte	5	1
Naczynia blaszane emaljowane	52	8
Inne	3	1
Razem	**22.582**	**1.244**

EKWADOR

	q	1.000 zł.
Rury żelazne, stalowe	1.015	55
Karbid	38	1
Naczynia blaszane emaljowane	8	1
Inne	3	0
Razem	**1.086**	**59**

GUJANY

	q	1.000 zł.
Meble gięte	6	1
Inne	0	0
Razem	**6**	**1**

KOLUMBJA

	q	1.000 zł.
Przędza wełniana czesankowa	262	294
Blacha ocynkowana	2.491	105
Parafina rafinowana	610	34
Skórki futrzane	2	6
Rękawiczki skórzane	0	1
Tkaniny ze sztucznego jedwabiu	1	4
Dykty	691	25
Meble gięte	8	2
Żelazo, zwykła stal	207	3
Rury żelazne, stalowe	74	4
Naczynia blaszane emaljowane	150	30
Wyroby żelazne, stalowe	4	1
Guziki z rogu	0	1
Inne	1	3
Razem	**4.501**	**513**

PARAGWAJ

	q	1.000 zł.
Karbid	40	1
Kalosze	7	2
Inne	1	1
Razem	**48**	**4**

PERU

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	1.473	91
Naczynia blaszane emaljowane	128	24
Rury żelazne, stalowe	152	8
Dykty	247	12
Karbid	225	7
Tkaniny bawełniane	2	1
Inne	1	2
Razem	**2.228**	**145**

URUGWAJ

	q	1.000 zł.
Cukier	15.000	167
Żelazo, zwykła stal	1.641	21
Dykty	593	17
Karbid	290	9
Kasza jęczmienna	30	1
Biel cynkowa	20	1
Skórki futrzane	0	3
Tkaniny ze sztucznego jedwabiu	3	7
Kołdry, pierzyny i t. d.	1	1
Obuwie gumowe	17	8
Drut żelazny, stalowy	84	1
Inne	5	2
Razem	**17.684**	**238**

WENEZUELA

	q	1.000 zł.
Blacha ocynkowana	1.305	56
Blacha obołowiona	302	13
Drut żelazny, stalowy	734	15
Rury żelazne, stalowe	104	5
Naczynia blaszane emaljowane	56	10
Żelazo, zwykła stal	404	9
Wyroby ze szkła	2	1
Meble gięte	9	3
Futra, wyroby futrzane	0	1
Biel cynkowa	20	1
Inne	5	0
Razem	**2.941**	**114**

MEKSYK

	q	1.000 zł.
Dykty	7.816	274
Papier niebarwiony	711	155
Rękawiczki	3	32
Parafina rafinowana	19.126	1.016
Jęczmień	500	8
Krochmal ziemniaczany	1.000	25
Grzyby suszone	2	2
Herbata	2	3
Szmergiel, korund i t. d.	13	3
Szynki, polędwice	59	17
Przędza jedwabiu sztucznego i tkaniny	2	1
Tkaniny bawełniane	1	1
Deski jodłowe, świerkowe	166	3
Meble gięte	40	12
Książki i czasopisma	2	2
Rury żelazne, stalowe	262	12
Naczynia blaszane emaljowane	58	10
Cynk w blachach	20	1
Maszyny do wyrobu kapeluszy	17	2
Obrabiarki do metali	1	1
Berety	3	7
Chloran i nadchloran potasu	200	4
Chlorek amonu	15	1
Bromek i bromian amonu i t. d.	5	1
Siarczan miedzi	30	2
Inne	8	2
Razem	**30.062**	**1.597**

POZOSTAŁE KRAJE AMERYKI ŚRODKOWEJ.

	q	1.000 zł.
Meble gięte	1.301	265
Groch	4.662	171
Naczynia blaszane emaljowane	617	92
Rury żelazne, stalowe	1.161	87
Blacha ocynkowana	531	24
Wyroby ze szkła białego	41	14
Fasola	99	4
Nasiona koniczyny białej	50	8
Słód	930	24
Parafina rafinowana	32	2
Szynki, polędwice	3	1
Karbid	95	3
Tkaniny wełniane i półwełniane	3	4
Rękawiczki bawełniane	1	2
Deski jodłowe	1.395	20
Forniery nieklejone	50	2
Papier niebarwiony	19	5
Książki i nuty	14	6
Inne	13	4
Razem	**11.017**	**738**

MOŻLIWOŚCI HANDLOWE

Zwracamy uwagę zainteresowanych, że Izba posiada z różnych krajów łacińsko - amerykańskich propozycje nawiązania stosunków handlowych z Polską w imporcie i w eksporcie i że może również w miarę potrzeby wyszukiwać dla zainteresowanych odpowiednich kontrahentów na tamtejszym terenie.

OFERTY HANDLOWE

od eksporterów łacińsko-amerykańskich:

II/S/1. **Firma argentyńska** interesuje się wywozem **boraksu** nierafinowanego do Polski. Wzory i bliższe informacje w Izbie.

I/H/1. **Firma urugwajska pochodzenia polskiego** oferuje wełnę. W Biurze Izby znajdują się próbki i ceny.

I/R/4. **Poważna firma eksportowa paragwajska** pragnie wejść w stosunki z importerami skór surowych i bawełny, na podstawie wymiany towarowej.

I/C/7. **Firma eksportowa w Meksyku** poszukuje interesentów na wosk Carnauba, wosk Candelilla i grafit surowy.

od importerów łacińsko-amerykańskich:

I/S/8. **Firma argentyńska** interesuje się nawiązaniem stosunków handlowych z polskimi fabrykantami tkanin do wyrobu krawatów.

II/G/3. **Poważna firma w Guayaquol** (Ekwador) interesuje się importem bieli cynkowej i innych artykułów z Polski.

II/R/1. **Poważna firma importowa w Asuncion** interesuje się cementem, artykułami żelaznemi, jak drut, żelazo handlowe i budowlane i t. p.,

II/B/2. **Poważna firma ekwadorska** (Quito) interesuje się artykułami bazarowemi, tekstyljami, oraz importem artykułów szklanych dla użytku domowego i prosi o nadsyłanie katalogów i ofert.

II/C/7. **Poważna firma importowa w Meksyku** interesuje się blachą czarną, drutem kolczastym, łopatami oraz szpadlami z trzonkami i bez, jak również innemi narzędziami rolniczemi. Pozatem interesuje się siarczanem miedzi.

II/S/9. **Poważna firma importowa w Buenos Aires** pragnie przyjąć przedstawicielstwo towarów polskich w Argentynie i Urugwaju. Firma podaje referencje.

I/C/8. **Firma importowa** interesuje się reprezentacjami polskiego eksportu. Podaje referencje bankowe.

Możliwości eksportu cementu do Chile. W związku z zakrojonemi na szeroką skalę robotami publicznemi w Chile oraz ożywieniem budownictwa, daje się odczuć brak cementu na rynku, ponieważ jedyna miejscowa fabryka „El Melin", w Valparaiso, nie może pokryć wzmożonego zapotrzebowania.

Według danych statystycznych, import cementu do Chile w ostatnich latach był następujący: 1931 — 305.261 q., wartości 2.804.264 pesów, 1932 — 110.683 q., wartości 1.063.865 pesów, 1933 — 5.831 kgr. br. cementu w beczkach, wartości 94.047 i 3.905 kgr. br. w workach.

W 1931 roku najpoważniejszym dostawcą była Belgja (30%), następnie Niemcy (27%), Norwegja (7%), Danja (9%), Anglja (18%).

W 1932 roku: Niemcy (60%), Anglja (12%), Belgja (11%).

W 1933 roku: Danja (99% — cement w workach), Stany Zj. A. P. (30%), Danja (30%), Belgja (25%).

Najbardziej odpowiednie opakowanie stosowane jest w workach wagi 42½ kgr. Również używane jest opakowanie w beczkach wagi brutto 180 kgr. (netto 170 kgr.), oraz w workach poczwórnych po 42½ kgr., jednak przy wysyłce w większych partjach ze względu na większą wytrzymałość tego rodzaju opakowania.

Należy jednak zaznaczyć, że cło, które wynosi 5.40 pesów od kwintala, opłaca się od wagi brutto.

Izba posiada adresy ważniejszych importerów cementu w Valparaiso i udzieli zainteresowanym bliższych informacyj.

KRONIKA

PODWYŻSZENIE KAPITAŁU BANKU P. K. O. W BUENOS AIRES

Ostatnio Bank P. K. O. w Buenos Aires, wobec rozszerzenia swych agend i wzrostu wkładów, podwyższył swój kapitał zakładowy do 500.000 pesów argentyńskich.

Projektowane jest dalsze podwyższenie do jednego miljona pesów.

UTWORZENIE KONSULATU REP. SALWADORU W WARSZAWIE

Jak się dowiadujemy, założyciel i członek Rady naszej Izby, P. Edward Brygiewicz został mianowany przez Prezydenta Republiki Salwadoru Konsulem Honorowym w Polsce.

P. Edward Brygiewicz, który pracuje od szeregu lat w dziedzinie eksportu hutniczego, przyjmował również czynny udział w akcji pionierskiej (1926 — 1929 r.) nawiązania stosunków handlowych pomiędzy Polską a krajami Ameryki Łacińskiej, szczególnie Meksykiem.

Ponieważ Prezydent Rzeczypospolitej udzielił już p. Brygiewiczowi i p. prof. Lothowi, Konsulowi Nikaragui exequatur, liczba konsulatów Republik Łacińsko-Amerykańskich w Warszawie powiększyła się do 16.

Potrzeba tych nowych konsulatów już dojrzała i należy się spodziewać, że ich utworzenie przyczyni się do zacieśnienia stosunków ogólnych i gospodarczych z temi republikami.

Biuro Konsulatu Salwadoru mieści się w dawnym lokalu Izby, przy ulicy Hortensja 6.

Biuro konsulatu Nikaraguy mieści się obecnie przy ulicy Wiejskiej 19.

KONSULAT R. P. W LA HABANA

Konsulem R. P. w La Habana, stolicy Kuby, został mianowany **Dr. Miguel A. Bolanos,** którego adres jest: La Habana, Calle O'Reilly 49.

KONSULAT PERU W GDYNI

P. Wierusz - Kowalski, wice-dyrektor Banku Zachodniego w Gdyni, został mianowany konsulem honorowym Peru w Gdyni.

ZMIANY W PRZEDSTAWICIELSTWACH PAŃSTW AMERYKI POŁUDNIOWEJ

Nowy poseł **Argentyny** w Warszawie p. **Eduardo Colombres** złożył swe listy uwierzytelniające w dn. 23 sierpnia b. r.

Nowomianowany Chargé d'Affaires **Chile p. Jorge Hübner Bozanilla** złożył swe listy w dn. 19 lipca b. r.

Listy uwierzytelniające na zamku złożył w dn. 26 czerwca nowy poseł **Kolumbji p. Rafael Obregon Ariona.** Poselstwo mieści się w Berlinie.

„KOŁO MŁODYCH"
przy Izbie Polsko-Łacińsko-Amerykańskiej

Jak wynika z notatki, zamieszczonej w 4-tym numerze „Biuletynu", „Koło Młodych" zostało zawiązane przy Izbie Polsko - Łacińsko - Amerykańskiej w miesiącu styczniu r. b.

Prace „Koła" poświęcone były przedewszystkiem organizacji i konsolidacji wewnętrznej, pod przewodnictwem **Komisji Organizacyjnej,** jako władzy tymczasowej. Skład Komisji Organizacyjnej był następujący: kol kol.: **Czajkowski, Szarf, Ujma i Wrzecian.** Komisja Organizacyjna rozpoczęła właściwą pracę w miesiącu marcu, opracowując w pierwszym rzędzie regulamin „Koła Młodych".

Komisja zorganizowała ankietę, wysyłając 50 kwestjonarjuszów, dotyczących informacyj o personaljach członków „Koła", ich udziału w kursie języka hiszpańskiego, ogólnego kierunku ich pracy, oraz zainteresowań szczególnych. Z 33 otrzymanych odpowiedzi wynika, że przewagę członków „Koła" stanowią słuchacze Szkoły Gł. Handlowej (25), w większości z II-go i III-go roku studjów. Na kurs języka hiszpańskiego wpłynęły 23 zgłoszenia. Z 3-ch przewidzianych w kwestjonarjuszu kierunków pracy kierunek handlowy zainteresował 31 członków, naukowy 7-u, dziennikarski zaś 6-u. Jeśli chodzi o szczególne zainteresowania członków, odnoszą się one przedewszystkiem do kwestyj traktatowych, celnych i żeglugi morskiej.

W okresie sprawozdawczym Komisja Organizacyjna odbyła 9 zebrań, zebrań zaś ogólnych, łącznie z konferencjami porozumiewawczemi, odbyto 6.

Na zebraniu ogólnem „Koła" z dn. 9 kwietnia r. b. był wygłoszony referat kol. Szarfa p. t. „Znaczenie Ameryki Łacińskiej w handlu zagranicznym Polski", po którym wywiązała się dyskusja.

W końcu marca r. b. rozpoczął się kurs języka hiszpańskiego, zorganizowany przez Izbę dla członków „Koła Młodych". Kurs ten liczył 20-u słuchaczy i odbywał się dwa razy tygodniowo po 1½ godziny. Kurs miał charakter ogólny, ze szczególnem uwzględnieniem handlowego zastosowania języka hiszpańskiego.

W związku ze zbliżającym się okresem wakacyjnym Komisja Organizacyjna zajęła się sprawą praktyk wakacyjnych dla członków „Koła" i przeprowadziła przy poparciu Izby akcję korespondencyjną, mającą na celu zyskanie praktyk handlowych u członków Izby.

Dążąc do rozszerzenia i ożywienia działalności „Koła Młodych", Komisja Organizacyjna zajęła się nawiązaniem kontaktu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, oraz z instytucjami społecznemi i gospodarczemi. W tym celu wystosowano z ramienia Izby szereg listów, oraz przeprowadzono rozmowy, w których członkowie „Koła" spotkali się z dużem zrozumieniem i życzliwością.

Dnia 28 maja odbyło się ostatnie zebranie ogólne przed wakacjami. Przy otwarciu zebrania Przewodniczący Komisji Organizacyjnej, kol. Czajkowski wezwał obecnych do uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego przez powstanie i 1-minutową ciszę. Następnie kol. Las wygłosił interesujący referat p. t. „Brazylja i stosunki gospodarcze polsko - brazylijskie", poczem wywiązała się dyskusja, w której poruszano znaczenie Polonji brazylijskiej dla polskiej wymiany handlowej. W drugiej części zebrania kol. Wrzecian przedstawił sprawozdanie z kursu języka hiszpańskiego, zaznaczając, że zostanie on zawieszony na okres wakacyjny, aż do początku następnego roku akademickiego. Ze względu na duże zainteresowanie się tym kursem, przewidziane jest uruchomienie od jesieni drugiego kompletu, w którym mogłyby wziąć udział osoby z poza „Koła Młodych".

Wkońcu kol. Ujma wygłosił sprawozdanie z działalności wewnętrznej „Koła Młodych", jak również z jego akcji, mającej na celu nawiązanie kontaktu z zainteresowanemi instytucjami i organizacjami.

Okres wakacyjny ma być poświęcony zbieraniu przez członków materjałów dla pracy przyszłorocznej, ze szczególnem uwzględnieniem interesujących opracowań, znajdujących się w bibljotekach prowincjonalnych.

„Koło Młodych" liczy 56-u członków.

BIBLJOGRAFJA

„LA INDUSTRIA ARGENTINA Y LA FRANQUICIA ADUANERA EN LAS LICITACIONES OFICIALES Y EN LOS SERVICIOS PUBLICOS", Buenos Aires 1935, str. 106.

Książka ta, wydana przez Argentyński Związek Przemysłowców, będąca dalszym ciągiem omawianej w Nr. 4 „Biuletynu" publikacji p. t. „Un Horizonte", porusza sprawę przetargów publicznych, związanych z niemi rozporządzeń i okólników poszczególnych resortów na tle bezcłowego wywozu do Argentyny materjałów (cementu, kolejowego i t. d.) z tytułu wykonania przez zagranicznych przedsiębiorców podjętych dostaw. Autor wyraża zdanie, poparte danemi liczbowemi, iż koniecznem jest wyeliminowanie zagranicznych dostawców przy przetargach na materjały wyrabiane w Argentynie.

Dr. Leon Felde: „L'Aiglon Polonais et son nid" (Gdynia et le littoral) — Warszawa 1935, str. 16.

Autor kreśli krótki ale trafny szkic historyczny stosunku Polski do morza, począwszy od czasów Bolesława Chrobrego, i uwypukla wspaniały rozwój Gdyni, który jest wyrazem zrozumienia roli morza w życiu gospodarczem Polski.

„Vénézuela" — Bruxelles 1934, str. 56.

Publikacja ta zawiera, w formie przejrzystej i skondensowanej, wszelkie informacje, dotyczące geografji, historji i ustroju republiki wenezuelańskiej, przedewszystkiem zaś zajmuje się sprawami ekonomicznemi, celnemi, zwyczajami handlowemi i t. d.

Od Redakcji

Przerwa, która nastąpiła w wydawaniu naszego organu, wywołana została zmianami personalnemi w naszej instytucji.

Przepraszając P. T. Członków, Prenumeratorów i Sympatyków za tę przerwę, oświadczamy, że dołożymy wszelkich starań, by w przyszłości „Biuletyn" ukazywał się regularnie, a nasza praca informacyjna nie natrafiała na przeszkody.

Jednocześnie pozwalamy sobie zawiadomić naszych P. T. Członków i Prenumeratorów, że biuro Izby Handlowej Polsko - Łacińsko - Amerykańskiej mieści się obecnie **przy ulicy Szkolnej 2, tel. 622-95.**

**Izba Handlowa
Polsko-Łacińsko-Amerykańska.**

Wydawca: Izba Handlowa Polsko-Łacińsko-Amerykańska. Redaktor: Jan Wojnar.

Drukarnia Artystyczna, Warszawa, Nowy Świat 47, tel.: 635-80 i 635-83.

NOTOWANIA ZŁOTEGO W RIO DE JANEIRO

dn. 7.VIII.1935 r.

W wolnych obrotach 1 zł. = 3 $ 550 *)

NOTOWANIA ZŁOTEGO W BUENOS AIRES

dn. 7.VIII.1935 r.

	100 zł. = pesom pap.:
Oficjalny kurs eksportowy (kupno)	57,25
Oficjalny kurs importowy, dla towarów, korzystających z pozwoleń przywozowych (sprzedaż)	65,--
Kurs maksymalny, którego nie może przekroczyć kurs wolny = kursowi importowemu + 9,20%	71,42

NOTOWANIA FUNTA W AMERYCE ŁACIŃSKIEJ

Rio de Janeiro, dn. 8.VIII.1935.

Kurs oficjalny . . . . 1 £ = 57 $ 710 *)

Kurs wolny . . . . 1 £ = 91 $ 500 *)

Buenos Aires, dn. 7.VIII.1935.

	1 £ = pesom:
Oficjalny kurs eksportowy (kupno)	15,—
„ „ importowy (sprzedaż)	17,—
„ „ maksymalny, którego nie może przekroczyć kurs wolny	18,70
Kurs w wolnych obrotach	18,54

OSTATNIE NOTOWANIA

(w/g danych Powszechnego Banku Związkowego, W-wa)

Londyn, dn. 15.VIII.1935 r.

	za 1 Ł	
Lima	20,75	solów
Meksyk	17,50 — 18,50	pesów
Montevideo, kurs oficjalny	39 5/8	„
wolny kurs eksportowy	19,75 — 20,50	„
	za 1 milreis	
Rio de Janeiro, kurs oficjalny	4 1/4	d.
kurs w wolnych obrotach	2 9/16 — 2 19/32	d.
	za 1 Ł.	
Valparaiso	119	pesów

W stolicach państw Ameryki Łacińskiej.

	za 1 Ł.
Boliwja (kurs oficjalny)	20,26 bolivianów
(w wolnych obrotach — kurs eksportowy)	80,— „
	za 1 dolara
Ekwador	10,50 sucres
Guatemala	1,— quetzal
Kolumbja	1,90 peso
Nicaragua	1,10 cordoba
El Salvador	2,51 colon
Wenezuela	3,91 1/2 bolivar

NOTOWANIA PARYTETOWE WALUT ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKICH

Ameryka Południowa:

Kraj i stolica:		
Argentyna — Buenos Aires	1 peso	2,20 (5.—)
Boliwja — La Paz	1 boliviano	1,89
Brazylja — Rio de Janeiro	1 milreis	0,62
Chile — Valparaiso	1 peso	0,63
Edwador — Guayaquil	1 sucre	1,04
Gujana brytyjska — Georgetown	1 dolar	5,25
Gujana francuska — Cayenna	1 frank	0,20
Gujana holenderska—Paramaribo	1 gulden	2,08
Paragwaj — Asuncion	1 peso	0,11
Peru — Lima	1 sol	1,45

Ameryka Środkowa i Meksyk:

Costa Rica — San José	1 colon	1,29
Rep. Dominikańska-S-to Domingo	1 dolar	5,18
Guatemala — Guatemala C. A.	1 quetzal	5,18
Haiti — Port au Prince	1 gourde	0,61
Honduras — Tegucigalpa	1 lempira	1,53
Kuba — La Habana	1 peso	3,06
Meksyk — Mexico D. F.	1 peso	2,58
Panama — Panama	1 balboa	5,18
Nikaragua — Managua	1 cordoba	5,18
El Salvador — San Salvador	1 colon	2,59

*) Znak $ oznacza milreis, 1 milreis = 1000 reisom.

BIULETYN

POLSKO - ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKI

ORGAN

Izby Handl. Polsko-Łacińsko-Amerykańskiej

Rok III Nr. 6

Luty - Marzec 1936.

Inauguracyjna podróż statku „Pułaski“ z Gdyni do Ameryki Południowej

Treść Biuletynu

Notowania złotego w Rio de Janeiro

dn. 4 marca 1936 r.

W wolnych obrotach 1 zł. = 3,092 milrejsów

Notowania złotego w Buenos Aires

dn. 4 marca 1936 r.

	100 zł. = pesom pap.
Oficjalny kurs eksportowy (kupno)	57,28
Oficjalny kurs importowy, dla towarów korzystających z pozwoleń przywozowych (sprzedaż)	64,99
Kurs maksymalny, którego nie może przekroczyć kurs wolny	69,50

Notowania funta angielskiego w Ameryce Łacińskiej

Rio de Janeiro, 5 marca 1936 r.

Kurs oficjalny	1 Ł = 58.155 milrejsów
Kurs wolny	1 Ł = 87.547 „

Buenos Aires, 6 marca 1936 r.

	1 Ł = pesom:
Oficjalny kurs eksportowy (kupno)	15,—
Oficjalny kurs importowy (sprzedaż)	17,02
Kurs maksymalny, którego nie może przekroczyć kurs wolny	18,23

Ostatnie notowania

(wg. danych Powszechnego Banku Związkowego, Warszawa)

Londyn, dn. 14 marca 1936 r.

	za 1 Ł:
Lima	19,80 solów
Meksyk	14,50 — 18,50 pesów
Montewideo, kurs oficjalny	39½ pesów
wolny kurs eksportowy	22¾ — 23¼ „
Valparaiso	131,— pesów

	za 1 milrejs:
Rio de Janeiro kurs oficjalny	4¼ d.
wolny kurs eksportowy	2¾ — 2 25/32 d.

W stolicach państw Ameryki Łacińskiej

	za 1 Ł:
Boliwja, kurs oficjalny	20,26 bolivianów
wolny kurs eksportowy	70,— „
Meksyk	17,98 pesów

	za 1 dolara:
Ekwador	10,50 sucre
Guatemala	1,— quetzal
Kolumbja	1,73 peso
Meksyk	3,60 „
Nikaragua	1,10 cordoba
Salvador	2,50 colon
Wenezuela	3,83 bolivar

REDAKCJA
I
ADMINISTRACJA

IZBA HANDLOWA
POL.-ŁAC.-AMER.

WARSZAWA
SZKOLNA 2
TEL. 622-95

BIULETYN
POLSKO - ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKI

ORGAN MIESIĘCZNY IZBY HANDLOWEJ
POLSKO - ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKIEJ

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie . . . zł. 15 | Numer pojed. . zł. 1.50
Półrocznie . . zł. 8 | Członk. Izby — bezpł.

Konto P.K.O.
Warszawa
Nr. 17.377.

Rok III **Warszawa, luty — marzec 1936.** **Nr. 6**

Głównym powodem, że obroty wzajemne Polski i krajów Ameryki Łacińskiej są tak małe, jest to, że się nie znamy wzajemnie. Trzeba tę przeszkodę szybko usunąć po jednej i po drugiej stronie. „Biuletyn" ma służyć temu podwójnemu celowi. W Polsce znajomość realnych warunków pracy handlowej w Ameryce Południowej i Środkowej musi się rozszerzyć, ale i kraje Ameryki Łacińskiej, które — jak wiemy — odnoszą się do Polski z całą sympatją, winny starać się poznać bliżej Polskę i jej warunki gospodarcze, by wykorzystać te niewątpliwie wielkie możliwości, jakie nastręcza już dziś polskie gospodarstwo narodowe.

Ferdynand Zarzycki.

Nowe władze
Izby Handlowej Polsko-Łac.-Amerykańskiej

Prezydjum honorowe

Dr. Roman Górecki
Minister Przemysłu i Handlu.

Józef Beck
Minister Spraw Zagranicznych.

Dr Henryk Gruber
Prezes P. K. O.

Prezydjum Rady

PREZES RADY I ZARZĄDU
Dr. Ferdynand Zarzycki
senator R. P.

I Wiceprezes
EMIL MODRYCKI, dyrektor naczelny Banku P.K.O.

II Wiceprezes
STEFAN BENZEF, b. prezes Izby Polsko-Kolumbijskiej.

III Wiceprezes
JULJAN BRYGIEWICZ,
konsul honorowy Meksyku.

Zarząd Izby

Inż. Stefan Katelbach — wiceprezes.
Dyr. J. Krajkeman — skarbnik.
Inż. Jan Kruszewski — wiceprezes.
Dyr. Jan Wojnar — sekretarz.

Przewodniczący Sekcyj Izby

Dyr. E. MODRYCKI sekcja argent.
Pos. L. TOMASZKIEWICZ, sekcja brazylijska.
Dyr. STEFAN BENZEF, sekcja kolumbijska.
Konsul J. BRYGIEWICZ, sekcja meksykańska.
Dyr. TADEUSZ KUDELSKI, sekcja peruwiańska.
Konsul Dr. M. STAMIRSKI, sekcja urugwajska.

Członkowie Rady

wybrani na Walnem Zgromadzeniu w dniu 29.X.1935 roku.

1. Benzef Stefan (Izba Polsko - Kolumbijska),
2. Bereszko Wiktor (Eksploatacja Fabryk Ceraty w Polsce, S.A.),
3. Berlinerblau Adolf (Sp. Akc. „Stradom"),
4. Brygiewicz Juljan (Konsul Meksyku),
5. Dąbrowski Juljan („Skarboferme" Sp. Akc.),
6. Goldberg Daniel (Związek Fabrykantów Dykt i Fornierów w Polsce),
7. Jurzykowski Alfred (Tow. Handlowo - Przemysłowe A. Jurzykowski, S.A.),
8. Katelbach Stefan („Gokkes w Polsce"),
9. Kowarski Miron (Tow. Handlu Zamorskiego Skórami Sp. z o. p.),
10. Krajkeman Jakób („Quebracho Tow. Akc." Fabr. Ekstraktów Garbarskich),

Członkowie Rady

11. Kruszewski Jan (Przemysł Garbnikowy),
12. Kudelski Tadeusz (Państwowe Fabryki w Mościcach i Chorzowie),
13. Mak - Piątkowski Mieczysław (Koncern „Małopolska“),
14. Markon Kazimierz (Konwencja Przędzalń Wełny Czesankowej),
15. Minkowski Paweł (Izby Przemysłowo-Handlowe),
16. Modrycki Emil (Bank P. K. O.
17. Pankiewicz Michał (Liga Morska i Kolonjalna),
18. Sokołowski Władysław. („Sepewe“ Eksport Przemysłu Obronnego),
19. Dr. Stamirski Mieczysław. (Konsul Urugwaju),
20. Stanowski Stefan (Związek Eksportowy Polskich Hut Żelaznych),
21. Tomaszkiewicz Leopold poseł na Sejm.
22. Trojanowski Józef (Polska Agencja Morska Sp. z o. o.),
23. Werner Józef (Setzer i Werner Sp. Akc. Fabr. Ultramaryny),
24. Wojnar Jan („Bergenske Baltic Transports“ Ltd.).
25. Zarzycki Ferdynand. senator R. P.

Kronika Izby

Członkowie Honorowi Izby

W wykonaniu uchwały Walnego Zgromadzenia pan Prezes Izby, Senator Dr. Ferdynand Zarzycki zaprosił panów ministrów Dra Romana Góreckiego, Józefa Becka oraz prezesa P.K.O. Dr. Henryka Grubera do prezydjum honorowego Izby. Członkowie honorowi wyrazili swoją zgodę na przyjęcie tej godności.

Nowi Członkowie

Rada Izby na zebraniu w dniu 17 marca 1936 przyjęła w poczet członków rzeczywistych:

1) GDYNIA — AMERYKA LINJE ŻEGLUGOWE, S. A. Warszawa.

2) DH — ST. LAMPERT, Warszawa.

3) KONCERN CHMIELOWY SP. Z O. O. Lwów.

W sprawie obrotu

Okólnik

IZBY HANDLOWEJ
POLSKO - ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKIEJ

DO CZŁONKÓW IZBY.

W związku z ogłoszoną tymczasową instrukcją Ministerstwa Przemysłu i Handlu (z dn. 22. II.1936 r.) dotyczącą obrotów kompensacyjnych z krajami pozaeuropejskiemi, Izba ma zaszczyt podać do wiadomości P. T. Członków, że w myśl intencji Ministerstwa „Instrukcja“ ma na celu zrównoważenie obrotów w pierwszym rzędzie z krajami ujemnego bilansu handlowego.

Na zasadzie tej „tymczasowej Instrukcji“ istnieją obecnie w zakresie przywozu towarów spożywczych następujące dwie grupy, a mianowicie:

I. Do pierwszej grupy należą te **towary spożywcze,** które można importować tylko na podstawie zaświadczeń o dokonanym eksporcie, co oznacza, że kontyngenty autonomiczne dla tych artykułów zostały skasowane.
   Do tych artykułów należą:
   kawa ,pieprz, ziele angielskie, cynamon, orzechy kamienne, jądra pestek morelowych, śliwki suszone, banany, pomarańcze, grapefruity, rodzynki.

II. Do drugiej grupy należą **surowce przemysłowe,** w stosunku do których obowiązują nadal kontyngenty autonomiczne, *oprócz tego* jednak będą udzielane kontyngenty na podstawie zaświadczeń o dokonanym eksporcie.
   Są to następujące artykuły:
   ziarno kakaowe, skóry surowe, mokro solone i sucho solone, skóry futrzane niewyprawione.

Import wyżej wymienionych artykułów może się odbywać na podstawie kompensacyjnego eksportu do kraju pochodzenia powyższych towarów.

W obrotach kompensacyjnych z niżej wymienionemi terytorjami geograficznemi może być dopuszczone odstępstwo od zasady kierunkowości eksportu kompensacyjnego, to znaczy podstawą przywozu może być wywóz do innego kraju niż kraj, skąd towary mają być przywiezione. Odstępstwo to jest możliwe tylko w granicach kilku grup krajów, z których jedynie pierwsza grupa interesuje Izbę, mianowicie:

grupa krajów Ameryki Środkowej, Wyspy Morza Karaibskiego oraz kraje Ameryki Płdn., *z wyłączeniem Brazylji, Urugwaju i Argentyny.*

„Instrukcja“ niema zastosowania do obrotu towarowego z Argentyną i Urugwajem.

Inne dwie grupy nie dotyczą zainteresowań Izby Łacińsko - Amerykańskiej, i dlatego ich nie podajemy.

Ważnym momentem „Instrukcji“ jest przytem następująca uwaga Ministerstwa Przemysłu i Handlu: **Tranzakcje kompensacyjne zapewniające ścisłą kierunkowość w obrotach z krajami, wchodzącemi w skład wymienionych terytorjów, będą uprzywilejowane.**

Pieczę nad wykonaniem tranzakcyj i ogólną kontrolę co do sprawności i racjonalności gospodarczej tranzakcyj wiązanych, powierzyło Ministerstwo Związkowi Izb Przemysłowo-Handlowych.

W wypadku, gdyby zgłoszona tranzakcja kompensacyjna

kompensacyjnego

nie dotyczyła wyżej wymienionego towaru i kraju, Związek Izb będzie mógł udzielić na nią promesy po porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu.

Jak z powyższych założeń wynika — wydana „Instrukcja" ma w pewnej mierze znaczenie dodatnie dla eksporterów polskich, gdyż wprowadzając *zasadę kierunkowości*, rozszerza możliwości tranzakcji wiązanych przez dopuszczenie importu z krajów innych, niekoniecznie tych krajów, do których był dokonany eksport polski.

Z tej racji punkt „Instrukcji" określający dla Brazylji i Urugwaju i Argentyny zasadę ścisłej kierunkowości jest słuszny, ponieważ naogół ogromne te terytorja produkujące szereg artykułów niezbędnych dla życia gospodarczego Polski, dają same dostateczną możliwość skompensowania eksportu polskiego.

Dla bliższego zorjentowania członków, Izba przytacza poniżej kilka najbardziej zasadniczych paragrafów postanowień ministerjalnych. Oto one:

Przywóz na zasadach niniejszej instrukcji będzie mógł mieć miejsce jedynie w ramach tranzakcyj wiązanych eksportowo - importowych. W wypadkach wyjątkowych, ustalonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, podstawą przywozu może być wywóz do innego obszaru pozaeuropejskiego, niż obszar, skąd towary mają być przywiezione.

Warunkiem tranzakcji wiązanej jest w zasadzie dokonanie wywozu towarów polskich, poprzedzającego przywóz.

W wypadku gdyby przywóz miał nastąpić przed dokonaniem wywozu, przyjęcie tranzakcji wiązanej będzie uzależnione od dostarczenia zabezpieczenia, że wywóz zostanie dokonany.

Zabezpieczenie dokonania wywozu polega na złożeniu przez stronę zainteresowaną kaucji w gotówce lub w formie gwarancji bankowej w wysokości od 50% do 100% wartości przywożonego towaru. Złożona kaucja na zlecenie Związku Izb Przemysłowo - Handlowych, po dokonaniu wywozu zostanie w całości lub w części nieskompensowanej eksportem przelana na rachunek organizacji Zbytu przy Związku Izb Przemysłowo - Handlowych.

W tranzakcjach wiązanych wartość przywozu do wartości wywozu winna w zasadzie wyrażać się w stosunku 1:1.

Korzystniejszy stosunek na rzecz importu może być ustalony na podstawie decyzji Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Podstawą określenia wartości przywozu jest cena towaru przywożonego cif port polskiego obszaru celnego wartości wywozu — cena towaru polskiego fob port polskiego obszaru celnego.

Związek Izb Przemysłowo - Handlowych może od zasady powyższej odstąpić w wypadku gdy przywóz towaru jest dokonany statkiem linji żeglugi polskiej.

Podając całokształt tego zagadnienia, Izba w dążeniu do organizowania wiązań tranzakcyj na terenie zainteresowań kompensacyjnych swoich członków, zawiadamia o stworzeniu aparatu ułatwiającego operacje eksporterów polskich w tym sensie, że po otrzymaniu zgłoszenia eksportu towaru polskiego poczyni starania o znalezienie importera z krajów Ameryki Łacińskiej, przy zachowaniu zasady kierunkowości, w ramach oczywiście wydanej „Instrukcji".

Zarząd Izby

Warszawa, 19 marca 1936.

Audjencja

P. V-Minister Sokołowski przyjął w dniu 12 marca delegację Izby w osobach wiceprezesów Zarządu Izby pp. inż. Stef. Katelbacha i inż J. Kruszewskiego w sprawie złożonych memorjałów, dotyczących kontyngentowania „Quebracho" i zagadnień kompensacyjnych w obrocie z krajami Ameryki łacińskiej.

Przejęcie agend Izby Polsko-Kolumbijskiej.

Izba handlowa pol.-kolumbijska istniejąca dotychczas jako placówka odrębna, przyłączyła się do Izby handl. pol.-łac.-amerykańskiej.

Prezes b. Izby pol.-kolumbijskiej p. Stefan Benzef jest obecnie wiceprezesem Rady Izby pol.-łac.-amerykańskiej, a dotychczasowy wiceprezes zlikwidowanej Izby p. Wiktor Bereszko, jest członkiem Rady Izby Pol. - Łac. - Amer.

Projekt wycieczki

Izba handl. pol.-łac.-ameryk. wystąpiła z inicjatywą zorganizowania wycieczki kupiecko - turystycznej do Brazylji, Urugwaju i Argentyny. Przeprowadzone w tej materji rozmowy z kompetentnymi czynnikami, wykazały zbieżność poglądów co do celowości tego rodzaju pierwszej zbiorowej podróży reprezentantów polskiego handlu, przemysłu, rolnictwa i finansów. Wycieczka ma szanse uzyskania poważnych zniżek paszportowych i przejazdowych.

Zebrania Rady i Zarządu

Od czasu Walnego Zgromadzenia, Rada Izby odbyła 2 zebrania, zaś Zarząd Izby 6 zebrań. Ponadto członkowie Rady i Zarządu uczestniczyli w zgromadzeniu zwołanem z inicjatywy Izby przy współudziale czynników rządowych oraz zainteresowanych członków Izby i sfer handlowych — w sprawie kontyngentowania ekstraktów garbarskich „Quebracho". Rezolucje tego zebrania nadzwyczajnego, ze względu na wagę i znaczenie sprawy, podajemy na innem miejscu w formie gotowego już memorjału, przedłożonego przez Izbę Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu.

O uchylenie kontyngentu na

I. Rezolucja konferencji

Zebranie zainteresowanych w sprawie importu quebrachowego z Argentyny do Polski reprezentowane przez
a). przemysł garbarski i handel ekstraktami,
b). przemysł ekstraktowy,
c). Bank Polskiej Kasy Opieki, przeprowadzający clearing, uchwaliło rezolucję następującą:

„Zważywszy argumenty i postulaty zainteresowanych, przytoczone na Zebraniu, zebrani wzywają Zarząd Izby Handlowej Polsko - Łacińsko - Amerykańskiej, ażeby wystąpił do miarodajnych władz z odpowiednim memorjałem i interwencją, w sprawie jak najszybszego zniesienia zbędnego kontyngentowania importu ekstraktu quebrachowego, jako szkodliwego dla całokształtu interesów gospodarczych, gdyż istniejący zakaz przywozu zapewnia Ministerstwu Przemysłu i Handlu całkowitą swobodę w regulowaniu importu tego artykułu".

II. Memorjał do Pana Ministra Przemysłu i Handlu

Na skutek jednomyślnej uchwały załączonej w odpisie, powziętej na nadzwyczajnem zebraniu odbytem przez Zarząd Izby w dniu 12. u. m. wraz z przedstawicielami Związków Przemysłu Garbarskiego z jednej strony oraz reprezentantami przemysłu ekstraktowego przetwórczego i handlu ekstraktami z drugiej strony, Zarząd Izby ma zaszczyt zwrócić się niniejszem do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o łaskawe uchylenie wydanego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w czerwcu ub. roku zarządzenia, wprowadzającego kontyngent na argentyński ekstrakt quebrachowy, a to z powodów następujących:

1). ekstrakt quebrachowy wyrabiany jest i wyrabiany być może wyłącznie w Argentynie i w Paragwaju, gdyż tylko tam znajduje się surowiec, z którego ekstrakt ten jest wytwarzany, a mianowicie drzewo quebrachowe; ponieważ na Paragwaj przypada zaledwie ca. 5%, na Argentynę zaś aż 95% ogólnej produkcji ekstraktu quebrachowego, produkt ten stanowi dla eksportu argentyńskiego **artykuł monopolowy;**

2). ekstrakt ten jest niezbędnym i niczem niezastąpionym środkiem garbowania skór podeszwowych, blankowych, juchtowych i t. p.; w stosunku do ogólnej ilości ekstraktów garbarskich wogóle w przemyśle używanych — ilość ekstraktu quebrachowego wynosi nie mniej, niż 90%; z drugiej jednak strony **ekstrakt quebrachowy służyć może wyłącznie do garbowania skór i absolutnie do żadnego innego celu się nie nadaje;**

3). z tego powodu wysokość importu ekstraktu quebrachowego zależy li tylko od konjunktury w przemyśle garbarskim, t. j. od stanu zatrudnienia w tym przemyśle, natomiast zupełnie nie zależy od istnienia większych, czy mniejszych utrudnień importowych, gdyż niezależnie od istnienia, czy nieistnienia kontyngentu przywozowego import artykułu z natury rzeczy nie może przekroczyć maximum zapotrzebowania, które w ostatnich latach wyraża się prawie niezmiennie cyfrą ca. 15.000 tonn rocznie, wartości około 6 miljonów złotych;

4). jeżeli import tego ekstraktu już sam przez się — jako import artykułu dla przemysłu garbarskiego niezbędnego — nie nasuwa z punktu widzenia polityki gospodarczej żadnych zastrzeżeń, to import tego artykułu z *Argentyny* wręcz jest korzystny; Argentyna stała się ostatnio nader ciekawym i obie-

przywóz ekstraktu „Quebracho"

cującym rynkiem zbytu dla wytworów przemysłu polskiego; już w roku ubiegłym ujemne saldo bilansu towarowego polsko-argentyńskiego spadło z sumy 36 i pół miljonów złotych w 1928 r. względnie z niezmiennej prawie w latach 1929--1933 sumy ca. 16 miljonów — do sumy ca. 3 miljonów w roku zaś bieżącym stanowczo spodziewać się można salda na korzyść Polski **dodatniego;**

5). w tym stanie rzeczy, ponieważ w myśl argentyńskich przepisów dewizowych wpływ waluty z eksportu argentyńskiego stanowi „conditio sine qua non" dopuszczalności importu towarów z danego kraju do Argentyny, import ekstraktu quebrachowego jest już nie „złem koniecznem", lecz zjawiskiem bardzo pożądanem, w każdym zaś razie **ograniczenie importu ekstraktu quebrachowego nie leży obecnie w interesie polityki gospodarczej Polski;**

6). zgodnie z tem — aczkolwiek przywóz z Argentyny jest reglamentowany, żadne z wydanych zarządzeń reglamentacyjnych nie zmierza wcale do ograniczenia importu ekstraktu quebrachowego, co więcej w tym kierunku nie zmierza także zarządzenie kontyngentowe, albowiem cyfra ustalona przez Ministerstwo jako roczny kontyngent przywozowy wynosi 15.000 tonn, co stanowi — jeśli nie maximum zapotrzebowania — to conajmniej pełne normalne zapotrzebowanie tego artykułu w ciągu roku.

Skoro jednak **zarządzenie kontyngentowe, dotyczące ekstraktu quebrachowego,** wbrew zwykłemu przeznaczeniu tego rodzaju zarządzeń, **niema na celu ograniczenia importu, skoro** i bez tego zarządzenia **niema najmniejszej obawy o niepożądany wzrost przywozu tego artykułu,** skoro zarządzenie to stało się obecnie z przyczyn wyżej przytoczonych zarówno dla Ministerstwa, jak i dla Centralnej Komisji Przywozowej, a także, i to w szczególności, dla zainteresowanych przemysłowców i kupców zupełnie zbędnem obciążeniem i skoro z drugiej strony **sam fakt istnienia kontyngentu wywołuje** wśród zainteresowanych sfer przemysłowych i handlowych **niepokój** o dostateczny dla każdego przydział (niepokój wprawdzie nieuzasadniony, zawsze jednak bardzo szkodliwy) oraz **ciągłe zatargi na tle podziału ilości ekstraktu, wyznaczonych przez Ministerstwo na poszczególne miesiące lub kwartały, — zarządzenie powyższe nie ma w chwili obecnej żadnej racji bytu i winno być najrychlej uchylone.**

Wobec powyższego, mając ponadto na względzie okoliczności, że obowiązujące — niezależnie od zarządzenia kontyngentowego — przepisy reglamentacyjne, a mianowicie: zakaz importu ekstraktu quebrachowego bez pozwolenia Ministerstwa, obowiązek składania przez importera oryginalnych świadectw pochodzenia na dowód zarejestrowania danej partji ekstraktu w Argentynie, jako eksportu do Polski, dalej obowiązek wykonania clearingu dewizowego za pośr. Banku P.K.O. w Buenos Aires i wreszcie obowiązek uiszczania opłaty w wysokości 6% wartości towaru na rachunek Funduszu Eksportowego — stanowią w ręku Ministerstwa Przemysłu i Handlu zupełnie wystarczające środki dla swobodnego i nieskrępowanego regulowania importu z Argentyny. —

Zarząd Izby Handlowej Polsko - Łacińsko - Amerykańskiej ma zaszczyt

najuprzejmiej prosić Pana Ministra o **uchylenie kontyngentu na przywóz ekstraktu quebrachowego z Argentyny.**

I Wiceprezes Rady Izby (—) E. MODRYCKI.

Statystyka eksportu

WYWÓZ Z POLSKI DO KRAJÓW AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

w r. 1935

Argentyna

	q	1.000 zł.
Słód	144	5
Ziemniaki świeże	5	0
Chmiel	51	35
Grzyby	48	43
Terpentyna rafinowana . .	83	7
Koks	5.100	19
Węgiel kamienny	1.098.835	1.276
Brykiety . . .	5	0
Dziegieć, smoły .	674	12
Minerały asfaltowe .	6	0
Parafina rafinow.	508	20
Likiery, nalewki	1	0
Chlorek amonu .	255	10
Węglan amonu .	93	3
Karbid	10.525	342
Biel cynkowa .	7.277	312
Litopon . . .	5	0
Azotan potasowy	698	46
Skóry futrzane .	0	2
Wyroby ze skóry	2	6
Przędza z jedwabiu sztucznego	10	6
Przędza wełniana	115	112
Tkaniny wełniane z przędzy nieczesank. .	36	16
Tkaniny wełniane z przędzy czesank. . .	72	178
Przędza bawełn.	139	39
Tkaniny bawełn.	105	44
Przędza z rami i sisalu . .	10	2
Tkaniny jutowe	5.229	451
Cerata	7	2
Materjały dziane bawełniane .	4	4
Slupy i maszty .	4.518	27
Pale i piloty do budowli . .	844	6
Kłody, dłużyce .	898	13
Belki, bale . .	28.536	244
Deski, łaty . .	183.758	1.678
Fryzy dębowe .	1.404	21
Klepki nieobrob. .	7	0
Szpunty, beczki, kadzie . .	77	4
Forniery nieklej.	541	52
Dykty klejone .	57.888	2.235
Meble gięte . .	36	6
Wyroby drewn. .	7	2

Stosunki handlowe

Obroty handlowe między Polską a krajami Ameryki Łacińskiej przedstawiają się w latach 1933, 1934 i 1935, według danych G. U. S., następująco: (w tys. zł.):

	PRZYWÓZ			WYWÓZ		
	1933	1934	1935	1933	1934	1935
Ameryka Południowa	43.143	43.178	44.860	13.736	19.968	18.463
Am. Środk. i Meksyk	6.942	7.109	5.880	526	2.335	2.199
	50.085	50.287	50.740	14.262	22.303	20.662

Tabelka powyższa wskazuje na pewną stabilizację wysokości obrotów w ostatnich trzech latach. O ile idzie o pozycję przywozu, to już w roku 1934 można było stwierdzić, że pojemność rynku polskiego nie dała się rozszerzyć dla wchłonięcia produktów łacińsko amerykańskich. Przywóz w roku 1935 opinję tę tylko potwierdził. Na terenie Ameryki Łacińskiej zaopatrujemy w surowce, których niezbędny przywóz kształtuje się według miary potrzeb.

Natomiast co do wywozu musimy stwierdzić, że po pewnym wysiłku i sukcesie, uwidocznionym wzrostem wywozu w r. 1934, w porównaniu z r. 1933, nasza ekspansja wywozowa zatrzymała się, a nawet uległą małemu cofnięciu.

ARGENTYNA.

Powodem sukcesu 1934 r. było silne zajęcie się Izby Polsko-Łacińsko Amerykańskiej i Banku P. K. O. Argentyną. Dokładne przestudjowanie możliwości w stosunku do tego rynku, wysłanie agenta, ugruntowanie się placówki Banku P. K. O. i odpowiednia propaganda zrobiły swoje wzbudziły zainteresowanie i spowodowały wzrost wywozu.

Obroty między Polską a Argentyną w r. u. kształtowały się bardzo charakterystycznie. Całkowita niemal przez dłuższy czas ich równowaga, a niejednokrotnie przewaga wywozu nad przywozem powodowała w polskich sferach eksportowych słuszne obawy co do możliwości uzyskiwania dewiz na pokrycie wywozu. Niejednokrotnie obawa ta była czynnikiem odstraszającym od prób wywozu, jednocześnie jednak spadał przywóz argentyński.

Nawet zwiększony przywóz ekstraktu quebrachowego, wełny i bawełny nie zdołał powstrzymać ogólnej tendencji zmniejszania się przywozu, które to zjawisko wywołane zostało specjalnemi obostrzeniami i utrudnieniami przywozu siemienia lnianego i tłuszczów do Polski. W wyniku tego saldo deficytowe z Argentyną zmalało o 3 i pół milj. zł.

BRAZYLJA.

Niestety, drugi równie ciekawy i przedstawiający ogromne możliwości, obszar Ameryki Południowej ,Brazylja, niewykorzystany przez instytucje, które dla polskiej ekspansji handlowej miałyby na tym terenie dość wiele do zdziałania, — leży odłogiem i daje nam co roku gorzkie owoce zwiększającego się deficytu obrotów handlowych.

KOLUMBJA.

Do wzbudzających ostatnio wielkie zaciekawienie krajów należy Kolumbja. Zszłoroczny ujemny wynik naszych obrotów handlowych z Kolumbją skłonił władze i zainteresowane sfery gospodarcze do zastanowienia się nad tym smutnym faktem i do szukania środków zaradzenia tej sytuacji. Rok obecny, gdy do Kolumbji za staraniem naszej Izby wysłano agenta, gdy Kolumbja stała się tematem szerszych zainteresowań eksportowych, pozwala nam spodziewać się lepszych wyników.

INNE PAŃSTWA.

Wymiana z Boliwją przyniosła, jak co roku, jedyne saldo dodatnie, zresztą w porównaniu z ubiegłym rokiem znacznie zmniejszone, natomiast rozwój polskiej produkcji guzików spowodował bardzo silny wzrost importu orzecha kamiennego z Ekwadoru.

Zaufanie polskiego przemysłu włókienniczego do surowca płd.-amerykańskiego spowodowało silny wzrost importu bawełny z Peru i wełny z Urugwaju.

z Ameryką łac. w r. 1935

Jednoczesne zainteresowanie się Polski wschodniemi republikami Ameryki Płd., niezła przytem propaganda, wzmogły znacznie wywóz do Peru.

Obroty z Meksykiem i krajami Ameryki Środkowej nie wykazują zmian w typie tranzakcji, objawiają jednak silną tendencję spadkową i zmniejszanie się salda deficytowego.

Rok po roku przy dużych zabiegach i wysiłkach finansowych można zdobywać rynek po rynku z myślą jeśli już nie wyrównania bilansu handlowego, to przynajmniej dla usunięcia anomalji nieproporcjonalnie niekorzystnego dla Polski obrotu.

WARUNKI OBROTÓW.

Warunki obrotów między Polską a krajami Ameryki Łacińskiej, są natury bardzo specyficznej i charakterystycznej. Większość towarów, przywożonych z krajów Ameryki Łacińskiej, jak np.: kawa, kakao, wełna, bawełna, owoce, skóry, tłuszcze i t. d., należy do grupy zabronionych lub ograniczonych w przywozie do Polski. Towary te nie korzystają naogół w przywozie z żadnych ułatwień, ponieważ Polska, za wyjątkiem Brazylji, nie posiada z żadnym z tych krajów umowy handlowej.

Na terenie europejskim Polska udziela poszczególnym państwom kontyngentów przywozowych na zasadzie wzajemności, natomiast przywóz z krajów zamorskich traktowany jest dość różnie, zależnie od kraju i towaru.

Ponieważ przytem surowce sprowadzane z krajów Ameryki Łacińskiej należą do niezbędnych, przeto ustosunkowanie się do ich przywozu ulega częstym zmianom i specjalizacji. Zwłaszcza ogólna dążność do zrównoważenia obrotów i nieszkodzenia rodzimej produkcji respektowana jest w pierwszym rzędzie.

System polityki kompensacyjnej i zasada wiązania tranzakcji są czynnikami, które coprawda równoważą obroty, niemniej jednak hamują ich wzrost.

Stosowane przez polską politykę handlową zakazy przywozu, będące na terenie europejskim narzędziem pertraktacji w polityce kontyngentowania, stają się w stosunku do krajów zamorskich instrumentem polityki czysto kompensacyjnej.

Istniejące poza tem u nas opłaty celne, bądź to opłaty na pobieranie funduszu eksportowego, nie stanowią istotnej przeszkody w wymianie towarowej.

Natomiast wprowadzone przez większość krajów Ameryki Łacińskiej utrudnienia dewizowe, są silną przeszkodą dla naszego wywozu i to tem bardziej, że nie złagodzone żadnem porozumieniem.

SALDO UJEMNE.

Reasumując obroty z poszczególnemi krajami musimy stwierdzić, że wzrost przywozu z Brazylji o 20 milj. zł. jest najpoważniejszą zmianą, jaka zaszła w naszym bilansie handlowym z Ameryką Łacińską, oznacza to więc saldo ujemne, które wynosi 10 milj. zł., co stanowi drugą co do rozmiarów pozycję deficytową naszych obrotów z krajami Ameryki Łacińskiej w ciągu ostatnich trzech lat. Jestto moment wymagający głębszego przestudjowania przyczyn jego powstania.

UWAGI OGÓLNE I WNIOSKI.

Ogólny przegląd rezultatów naszych obrotów z Ameryką Łacińską pozwala nam stwierdzić, że poważna inicjatywa w stosunku do jakiegoś rynku i opieka nad nim mogą wydać trwałe i pozytywne rezultaty. Dowodem jest Argentyna. Brak stałości w pozycjach wywozowych do tych krajów, nagłe ich spadki i wzrosty świadczą o dorywczości prób eksportu i braku programu w opanowaniu **rynków**.

Więcej wysiłków i ofiar ze strony eksporterów, więcej zainteresowania i poparcia ze strony sfer miarodajnych może uczynić z Ameryki Łacińskiej duży i intratny rynek zbytu dla Polski. (W. R.).

Argentyna

(Ciąg dalszy)

	q	1.000 zł.
Tektura, karton	25	1
Papier gazetowy	91	2
Papier, bibułka	39	19
Bibułka do papierosów	1	1
Książki	6	4
Wyroby z azbestu	10	4
Przybory sanitar.	2	0
Surówka krzemowa	100	5
Żelazo, zwykła stal	89.790	1.163
Blacha, żelazna, stalowa	5.614	109
Podkłady kolejowe, łupki żelazne	9.374	280
Drut żelazny stal.	21.631	365
Gwoździe druciane	151	3
Gremple, taśmy gremplowe	41	75
Rury żelazne stal.	33.921	1.719
Naczynia blaszane emaljow.	1.438	329
Wyroby z blachy żelaznej i stalowej	1	0
Śruby sworznie	1	1
Cynki	15.747	671
Aluminjum	150	6
Haftki, sprzączki, klamerki	1	1
Maszyny włókiennicze	871	185
Maszyny przędzalnicze	912	121
Krosna tkackie mechaniczne	30	8
Maszyny żakardowe	5	3
Maszyny różne	11	1
Cewiarki, przewijarki	23	7
Części maszyn i aparatów	18	10
Maszyny elektryczne	1	1
Instrumenty muzyczne i ich części	10	4
Zamki błyskawiczne	4	6
Inne	2	6
Razem	1.588.572	12.390

Statystyka eksportu

Boliwja

	q	1.000 zł.
Siarczan miedzi	50	2
Karbid	5.080	145
Bieł cynkowa	5	0
Tkaniny wełniane	111	30
Aksamity, plusze	1	1
Żelazo, zwykła stal	862	11
Blacha żelazna	446	6
Rury żelazne	772	23
Naczynia blaszane, emaljowane	68	10
Przędza wełniana	3	3
Razem	7.398	231

Brazylja

	q	1.000 zł.
Fasola	149	6
Słód	223	8
Bobik	12	0
Ziemniaki świeże	3	0
Chmiel	311	32
Grzyby suszone	2	1
Szczecina oczyszczona	2	7
Węgiel kamienny	24.500	30
Smoła węgla kamiennego	114	3
Dziegieć i smoła	64	1
Chlorek amonu	135	4
Węglan amonu	65	1
Siarczan miedzi	301	12
Karbid	580	23
Farmaceutyczne przetwory	1	1
Biel cynkowa	2.915	141
Azotan potasowy	80	6
Celuloid	1	0
Futerka	3	2
Wyroby ze skóry	1	2
Przędza wełniana czesankowa	60	64
Przędza wełniana nitkowana	44	38
Konopie międlone	9	1
Tkaniny jutowe	6	1
Wojłoki, materje filcowe itp.	1	1
Liny, linki powrozy	16	2
Futra, wyroby futrzane	0	1
Wyroby z gumy	2	0
Deski i łaty	157	2
Klepki nieobrobione	3	0
Forniery nieklej.	16	3
Meble gięte	24	3
Papier, tektura	26	2
Papier i bibułka	68	12
Bibułka do papierosów książ.	17	2
Książki i pisma	11	8
Obrazy, fotografje, mapy, rysunki	2	1
Wyroby ze szkła	2	1
Żelazo, zwykła stal	2.356	34
Szyny kolejowe	112.560	2.216
Podkłady, łapki itp.	12.093	275
Wyroby z żelaza, stali	611	32
Drut żelazny, stalowy	891	12
Rury żelazne, stalowe proste	36.226	1.416
Rury żelazne, stalowe gięte	261	9
Kołnierze, łączniki	36	5
Konstrukcje żelazne	25	2
Naczynia blaszane emaljowane	1	0
Nity i sworznie	11	1
Śruby	217	14
Nakrętki podkładki	2	0
Wyroby żelazne	222	16
Cynk	3.600	145
Wszelkiego rodzaju armatura żeliwna	196	17
Maszyny włókiennicze	236	59
Maszyny przędzalnicze	282	61
Różne maszyny do przemysłu włókienniczego i tkackiego	68	19
Części maszyn i aparatów	1	1
Berety	2	3
Guziki z masy perłowej	0	1
Zamknięcia błyskawiczne	0	2
Pióra do pisania	1	3
Inne	5	4
Razem	199.829	4.765

Chile

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	3.861	183
Karbid	1.970	59
Surowice szczepionki	0	1
Biel cynkowa	25	1
Tkaniny wełniane	1	1
Naczynia blaszane emaljowane	13	2
Cynki	116	5
Maszyny włókien.	81	19
Maszyny przędz.	4	1
Części maszyn i aparatów	6	2
Inne	1	0
Razem	6.078	274

Ekwador

	q	1.000 zł.
Karbid	1.000	30
Biel cynkowa	10	1
Chustki, szale	1	0
Naczynia blaszane emaljowane	49	7
Razem	1.060	38

Gujany

	q	1.000 zł.
Meble gięte	44	8
Wyroby drewn.	5	1
Naczynia blaszane emaljowane	8	1
Razem	57	10

Kolumbja

	q	1.000 zł.
Biel cynkowa	20	1
Skóry wypraw.	0	1
Przędza z jedwabiu sztucznego	1	3
Tkaniny z jedwabiu sztucznego	0	1
Przędza wełniana	108	97
Tkaniny bawełn.	2	2
Materjały dziane	1	1
Meble gięte	21	3
Papier pakowy	29	1
Żelazo, zwykła stal	7.037	90
Blacha żelazna stalowa	1.117	46
Drut stalowy	5	0
Naczynia blaszane emaljowane	50	6
Inne	2	0
Razem	8.393	252

Statystyka eksportu

(Ciąg dalszy)

Paragwaj

	q	1.000 zł.
Meble gięte . .	11	2
Karbid	70	2
Tkaniny lniane .	2	2
Obuwie z gumy .	16	7
Naczynia blaszane emaljowane .	273	38
Maszyny przędzalnicze . . .	3	2
Inne	1	0
Razem	376	53

Peru

	q	1.000 zł.
Biel cynkowa .	6	0
Parafina rafinowana . . .	3.391	136
Karbid	1.150	34
Kwas octowy, ocet drzewny . .	23	2
Rękawiczki ze skóry . .	0	1
Dykty	374	16
Meble gięte . .	12	2
Żelazo, zwykła stal . . .	207	3
Naczynia blaszane emaljowane .	68	8
Maszyny dziewiarskie . . .	7	3
Razem	5.238	205

Urugwaj

	q	1.000 zł.
Ziemniaki świeże	38	0
Karbid	165	5
Biel cynkowa .	80	4
Kłody jesionowe	160	1
Dykty	3.655	122
Bibułka . . .	16	7
Żelazo, zwykła stal . . .	4.643	60
Blacha żelazna .	95	4
Drut żelazny . .	222	3
Rury żelazne . .	47	3
Cynk	150	5
Maszyny różne .	72	7
Zamki błyskawiczne . .	1	1
Razem	9.344	223

Wenezuela

	q	1.000 zł.
Biel cynkowa .	20	1
Meble gięte . .	3	0
Futra wyprawione	0	1
Wyroby ze szkła	6	3
Żelazo, zwykła stal . . .	607	8
Naczynia blaszane emaljowane .	63	10
Razem	699	23

Meksyk

	q	1.000 zł.
Jęczmień . . .	4.356	62
Nasiona maku .	1	0
Słód	247	6
Kawa palona . .	1	0
Herbata	1	2
Sery	25	4
Parafina rafinow.	1.746	79
Grzyby . . .	6	1
Szynki w opakowaniu hermet.	166	40
Konserwy mięsne	4	1
Chloran i nadchloran potas.	203	11
Chlorek amonu .	5	0
Węglan amonu .	10	1
Siarczan miedzi .	20	1
Biel cynkowa . .	23	1
Rękawiczki . .	0	7
Deski posadzkowe	130	4
Dykty	16.318	607
Bibułka	1.484	357
Pocztówki . . .	0	1
Butelki	2	0
Wyroby ze szkła	21	9
Naczynia blaszane emaljowane .	20	5
Wyroby z blachy żelaznej . .	9	1
Cynk	51	2
Maszyny włókien.	69	14
Krosna tkackie .	4	3
Maszyny rotacyj.	3	2
Części maszyn i aparatów . .	4	1
Berety	6	13
Inne	4	4
Razem	24.939	1.239

STATYSTYKĘ WYWOZU DO AMERYKI ŚROD. I PRZYWOZU Z AMERYKI ŁACIŃSKIEJ DO POLSKI PODAMY W NAJBLIŻSZYM NUMERZE.

Handel idzie za banderą

Dn. 28 lutego r. b. odbyła się w Gdyni skromna uroczystość poświęcenia nowej polskiej linji transatlantyckiej, łączącej Gdynię z portami Południowej Ameryki, w pierwszym rzędzie Rio de Janeiro, Santos i Buenos Aires.

Linji transoceanicznych nie założyliśmy wiele — jest to dopiero druga tego rodzaju — i należy przyznać, że trzeba było aż dziesięciu lat ciężkiej i rzeczowej pracy naszej na morzu, pieniędzy i doświadczenia, aby stworzyć racjonalne podstawy gospodarcze dla egzystencji nowej linji transatlantyckiej.

Połączenie między Gdynią i Ameryką Południową utrzymywane będzie tymczasowo przez s/s Pułaski, przeciętnie raz na dwa miesiące. Również tymczasowo kursować będzie pomiędzy Gdynią a portami brazylijskiemi i argentyńskiemi towarowy s/s Wisła. W przyszłości niedalekiej polskie towarzystwa żeglugowe, zainteresowane w utrzymywaniu tej linji, mają zamiar uruchomić drugi statek pasażerski, specjalnie przystosowany do warunków przewozu na tej trasie pod względem technicznym i gospodarczym. Linja o której mowa, jest skalkulowana na eksporcie towarów, w pierwszym rzędzie żelaza i drobnicy. W imporcie zaś główną rolę odgrywać będzie kawa, surowce egzotyczne oraz zboże do portów europejskich.

Regularne połączenia z reguły prowokują liczne nowe kontrakty handlowe, co streszcza się w międzynarodowem przysłowiu: handel idzie za banderą.

Znaczenie nowej linji Płd.-Am. dla emigracji

Ale Linję Południowo - Amerykańską uruchomiono nietylko ze względów natury handlowej. Równolegle z możliwościami korzystnej eksploatacji tej Linji, wzięto pod uwagę moment prestiżu państwowego i narodowego, który w rozwoju naszej marynarki handlowej odgrywa bardzo ważną rolę.

Kraje Ameryki Południowej, bardziej niż jakikolwiek inny ośrodek emigracji, zasługują na utrwalenie z nimi ścisłego kontaktu, gdyż obejmują tereny najbardziej realne dla planów przyszłej emigracji. Element, emigrujący do tych krajów składa się przeważnie z chłopów, żywiołu najbardziej cennego pod względem narodowym, lecz wymagającego także wyjątkowo troskliwej opieki państwa.

Z chwilą ograniczenia emigracji do Kanady i St. Zjednoczonych, t. j. od roku 1925, emigracja do krajów Południowej Ameryki wzrastała stale, aż w roku 1929 osiągnęła cyfrę 30.000 emigrantów. Po tym czasie, ruch emigracyjny zaczyna gwałtownie spadać i w następnych latach stabilizuje się na cyfrze około 5.000 emigrantów rocznie, co ma swoje znaczenie dla Linji okrętowej.

Wiadomości z Ameryki łacińskiej

Argentyna

NA TARGACH POZNAŃSKICH.

Argentyna bezpośrednio w Europie na Targach jeszcze nigdy nie wystawiała. Pierwszy raz czyni to na Targach Poznańskich, tymczasem w skromnym zakresie, by stwierdzić, jaki wynik daje ten instrument handlowy dla ekspansji handlowej argentyńskiego eksportu. Argentyna poza wytwórczością nienadającą się dla Targów, jak mrożone mięso i przetwory mięsne, eksportuje znaczne ilości garbników, nasion oleistych, oleji jadalnych, owoców i konserw wocowych, skór, zarówno surowych jak i wyrobionych, wreszcie niektóre metale zarówno w postaci rud jak i rafinowane w rozmaitym stopniu uszlachetnienia. Oprócz tego coraz większy zbyt wykazują: bawełna argentyńska, nasiona lniane, ryż i rozmaite gatunki kukurydzy.

Argentyna jako drugi co do siły gospodarczej kraj w Ameryce Południowej, o strukturze gospodarczej nawskroś nowoczesnej, w ogromnie szybkiem tempie uprzemysławia się. Czyni to tymczasem dla celów konsumcji wewnętrznej, jednakże przez zwiększenie produkcji staje się w coraz to wyższym stopniu odbiorcą towarów uszlachetnionych, albowiem ma czem za nie płacić. Polska może do Argentyny eksportować wyłącznie najwyższe gatunki swojej produkcji przemysłowej, gdyż w średnich nie wytrzyma konkurencji U. S. A. Takiemi mogłyby być wyroby wełniane i dziane, konfekcja, maszyny włókiennicze i obrabiarki, kotły parowe, drobne wyroby metalowe, niektóre wyroby ze szkła lanego, porcelana elektrotechniczna, wódki i likiery gatunkowe i wyroby z działu elektrotechniki. Zadzierzgnięcie kontaktu z odbiorcami na stoisku Argentyny na Targach Poznańskich powinno dać poważne wyniki dla polskiej ekspansji gospodarczej, albowiem w Argentynie obowiązuje clearing dewizowy, który na import przydziela dewizy wyłącznie na podstawie świadectw eksportowych. To też wszelkie tranzakcje polskie, mające na celu eksport do Argentyny, najłatwiej jest związać z importem towarów argentyńskich.

TRAKTATY I UKŁADY HANDLOWE.

W dn. 30.XII.35 nastąpiło podpisanie układu handlowego z Urugwajem, w myśl którego Argentyna zobowiązaŁa się do wpuszczenia bydła hodowlanego urugwajskiego w wysokości rocznej, która będzie ustalona w porozumieniu z kołami gospodarczemi. Pozatem Argentyna zobowiązała się utrzymać zniżki celne dla owoców cytrusowych Urugwaju, natomiast ze strony urugwajskiej został zapewniony przywóz argentyńskich gruszek, jabłek i winogron z zastrzeżeniem zniżek celnych. Bank Urugwaju będzie udzielał pozwoleń przywozowych, a przekaz płatności odbywać się będzie po kursie wolnym. Klauzula płacenia 25% cła w walucie złotej niema zastosowania. Ratyfikacja układu ma być dokonana przez ciała ustawodawcze obu krajów.

Brazylja

ZASADY NOWEJ POLITYKI HANDLOWEJ BRAZYLJI.

Prezydent Rzeczypospolitej brazylijskiej podpisał niedawno dekret, upoważniający rząd do wymówienia całego szeregu umów handlowych. W miejsce tych umów mają być zawarte nowe, bardziej przystosowane do obecnej sytuacji ekonomicznej i interesów Brazylji.

Należy przypomnieć, że po rewolucji paźddziernikowej w 1930 r. rząd brazylijski zawarł z około 40 krajami traktaty handlowe, które stosowały wzajemnie klauzulę największego uprzywilejowania. Umowy te, nie dopuszczając poza tą klauzulą żadnego osobnego traktowania, okazały się jednak niewystarczające dla obrony handlu brazylijskiego, zwłaszcza w okresie kryzysu.

Zmienność struktury ekonomicznej Brazylji, trudność umieszczenia na rynkach zagranicznych produktów podstawowych, szczególnie nowa orjentacja polityki handlowej poszczególnych krajów, które poczęły stosować specjalne środki celne, jak kontyngenty, względnie reglamentacja handlu, popsuły jeszcze tę sytuację.

Traktat handlowy ze Stanami Zjednoczonymi Am. Półn. uwydatnił całą niedogodność tego systemu. Traktat przewiduje coprawda obustronne liczne zniżki taryfowe, lecz z powodu klauzuli największego uprzywilejowania Brazylja zmuszona jest automatycznie wszystkie te ustępstwa przyznać także innym krajom.

Ewentualne zmiany w zakresie polityki handlowej Brazylji, muszą jej zapewnić większą elastyczność i skuteczność i ustalić zarazem jaśniej i wyraźniej wzajemne korzyści Brazylji i odnośnych państw.

Przyszłe umowy będą musiały uwzględnić prawo posługiwania się przez kontrahentów kontyngentami lub licencjami, w takich jednakże wypadkach druga strona miałaby zapewniony kontyngent, równy przywozowi lat poprzednich, a zarazem otrzymałaby wyrównanie (dopełnienie), odpowiadające normalnemu wzrostowi handlu.

Jeśli w kraju, z którym Brazylja będzie rokowała, istnieją już ograniczenia przywozu i kontyngenty, to będą one mogły figurować w samym tekście umowy.

Ponieważ system ten nie dawałby żadnej konkretnej gwarancji nowym eksportującym gałęziom przemysłu brazylijskiego, kontyngent przyznany Brazylji na towary eksportowane dotychczas w minimalnych ilościach, ustalany byłby nie na podstawie eksportu lat poprzednich, lecz według klucza udziału Brazylji w produkcji światowej danego artykułu. Szczegóły brane będą ze statystyk Ligi Narodów. Do kontyngentów ustalonych w ten sposób, będą mogły być dodane dodatkowe kontyngenty, odpowiadające rozwojowi wymiany.

Aby uzyskać również pewną gwarancję z punktu widzenia taryfowego, Brazylja będzie wymagała, aby do nowych umów handlowych załączono tabelkę ceł, obowiązujących w obu krajach dla podstawowych artykułów ich wymiany. Taryfy nie będą mogły być zmienione podczas trwania umowy.

Eksportowa akcja Brazylji

PROJEKTY POPIERANIA EKSPORTU.

W sferach rządowych i gospodarczych Brazylji rozważana jest sprawa powołania do życia Narodowego Instytutu Eksportowego. Projekt przewiduje, że Instytut ten ma mieć za zadanie popieranie eksportu brazylijskikego, kontrolę obsługi długów zagranicznych, współdziałanie z zagranicznymi wierzycielami w kierunku zabezpieczenia im pierwszeństwa w operacjach walutowych, wynikających z eksportu brazylijskiego. Projekt ustawy przewiduje również uzależnienie importu od stwierdzenia istnienia kredytów bankowych w walucie zagranicznej, potrzebnych dla uskutecznienia zapłaty, dalej, stosowanie przepisów kontyngentowych wobec państw stosujących analogiczne przepisy dla importu brazylijskiego oraz przydział walut na cele importu z funduszów wynikających z nadwyżki eksportu brazylijskiego.

OBNIŻKA CEŁ W BRAZYLJI.

Brazylijski minister skarbu polecił władzom celnym, aby zniżki celne wprowadzone od nowego roku, w stosunku do Stanów Zjednoczonych zastosować także do towarów importowanych z państw, z któremi Brazylja posiada układy z klauzulą największego uprzywilejowania.

ZMIANA POLITYKI KAWOWEJ.

Rząd zniósł embargo na wywóz kawy niższego gatunku, które obowiązywało od 1932 r. Ma to na celu wzmożenie eksportu i odzyskanie uboższych krajów odbiorczych. Ostatnio przypuszczają, że zbiory wyniosą 17,270,000 worków kawy, a nie jak poprzednio przewidywano 18,899,000.

Zapasy w Santos wynosiły z końcem r. 1935 2,144,000 worków, podczas gdy w roku poprzednim tylko 1,520,000 worków.

EKSPORT BAWEŁNY.

Od 1.I do 1.10 1935 r. eksport bawełny wyniósł 117,800 tonn wartości 560,222 contos w tym samym okresie roku poprzedniego 92,412 tonn wartości 236,280 contos.

Nadwyżka wyniosła 25,388 tonn wartości 236,280 contos.

Głównymi odbiorcami w wymienionym okresie byli:

Niemcy	344921	contos
Anglja	93467	„
Luxemburg i Belgja	21549	„
Francja	42977	„
Holandja	16477	„
Japonja	13546	„
Włochy	18352	„
Portugalja	11485	„

KORZYSTNA SYTUACJA GOSPODARCZA.

Według informacji Instytutu Niderlandzko - Południowo - Amerykańskiego ogólny wywóz Brazylji w roku 1935 rozwinął się ilościowo korzystnie, wartościowo niekorzystnie. Natomiast przywóz wzrósł ilościowo i wartościowo tak, że bilans handlowy zmniejszył się o okrągłe Ł. 2 milj.

Gospodarcze położenie Brazylji było zadawalające.

Bezrobocia prawie niema. Najważniejsze działy przemysłowe prosperują dobrze. —

Powstanie nowych gałęzi przemysłu stworzyło nowe możliwości zbytu dla przemysłu maszynowego i handlu surowcowego.

Boliwja

ZAMÓWIENIA BOLIWIJSKIE W POLSCE.

LA PAZ. Nowopowstałe „Towarzystwo Dla Handlu z Polską“ udzieliło próbnego zamówienia na dostawę z Polski pługów, obuwia sportowego, likierów i wódki, fajansu i porcelany, grzybów suszonych oraz wyrobów toaletowo - perfumeryjnych. Ponadto wymienione towarzystwo uzyskało od rządu biliwijskiego przyrzeczenie na dostawę z Polski wszelkiego rodzaju narzędzi rzemieślniczych oraz narzędzi i maszyn rolniczych.

Chile

PACZKI POCZTOWE DO CHILE.

Do każdej paczki pocztowej kierowanej do Chile, musi być dołączone świadectwo pochodzenia. Świadectwa takie mogą być wystawiane przez Izby Przemysłowe, Handlowe, Rzemieślnicze i oficjalne przedstawicielstwa Handlowe. Uwierzytelnienia dokonywa bezpłatnie każdy konsulat chilijski.

NOWE OKRĘTY.

Donoszą z Santiago de Chile, że rząd chilijski zawarł umowę z South American Steamship Company (Południowo Amerykańskie Towarzystwo Żeglugi Parowej), na podstawie której zobowiązuje się dostarczyć waluty obcej, celem nabycia pięciu nowych statków, w czem trzech statków motorowych dla usprawnienia żeglugi między portami chilijskimi a europejskiem i dwu statków parowych dla żeglugi przybrzeżnej między Chile, Peru i Ekwadorem.

Urugwaj

WYSTAWIANIE ŚWIADECTW POCHODZENIA.

Na podstawie komunikatu konsula generalnego Urugwaju w Hamburgu, prócz składania konosamentów i świadectw pochodzenia na ręce maklerów okrętowych, które są uwierzytelniane przez konsulów z ważnością od 10.II. 1936 r. wymagane jest, dla każdej przesyłki osobne świadectwo pochodzenia, które ma wystawić odnośna terytorjalna Izba Przemysłowo - Handlowa.

Świadectwo to ma być wystawione w hiszpańskim języku na specjalnym formularzu i ma być przez odnośną Izbę uwierzytelnione na dwu egzemplarzach.

Po uwierzytelnieniu przez Izby przemysłowe i handlowe, świadectwo takie ma być przedstawione maklerowi okrętowemu, a następnie do potwierdzenia konsulowi generalnemu. Potwierdzenie konsula jest bezpłatne. Świadectwa pochodzenia przedłożone izbom przemysłowo - handlowym muszą zawierać tesame dane które otrzymuje do potwierdzenia konsulat.

O eksport do Urugwaju

Obecne warunki zbytu towarów polskich w Urugwaju kształtujją się pomyślnie, to też firmy eksportowe polskie powinny dołożyć wszelkich starań, by rozszerzyć swój dotychczasowy wywóz lub zapoczątkować dostawy towarów, które dotąd do Urugwaju nie były z Polski importowane.

Sytuacja obecna zapewnia przedewszystkiem uzyskanie należności za dostarczony do Urugwaju towar polski. Ze względu na poważne dla Polski saldo ujemne w obrotach handlowych z Urugwajem, rozporządza Urugwaj znaczną kwotą dewiz za wywóz towarów urugwajskich do Polski, to też eksport naszych towarów nie będzie miał żadnych trudności dewizowych, zwłaszcza, że ze strony rządu urugwajskiego zostały w tej kwestji złożone odpowiednie zaświadczenia, a granica, którą wywóz polski może swobodnie osiągnąć z uwagi na rozporządzalną na te cele kwotę dewiz, jest szeroka i bardzo znacznie przekracza rozmiary naszych dotychczasowych pozycyj wywozowych.

Drugim poważnym momentem, mogącym korzystnie ukształtować warunki zbytu do Urugwaju, jest zerwanie przez Urugwaj stosunków handlowych z Z. S. S. R., przez co w zakresie wielu artykułów znika poważna konkurencja towarów sowieckich. Przedewszystkiem otwierają się poważne możliwości zbytu dla d r e w n a i d y k t w Urugwaju, który dotychczas importował duże ilości towarów z Z. S. S. R.

Drewno stanowiło obok żelaza główne pozycje dostaw polskich, poza jednak możnością powiększenia eksportu tych dwóch pozycyj winna być zwrócona baczna uwaga na wywóz innych towarów polskich do Urugwaju i na widoki ich penetracji handlowej.

Zainteresowani eksporterzy winni w kwestjach możliwości zbytu zwracać się o bliższe informacje do Państwowego Instytutu Eksportowego.

ZAWARTE TRANZAKCJE.

Jak donoszą z Montevideo nadszedł do Urugwaju transport tarcicy polskiej, pochodzącej z lasów państwowych. Zdaniem miejscowych kół kupieckich, materjał ten przewyższa znacznie jakość towaru sowieckiego. Firma Bonomi & Cia, której przedstawiciele niedawno zwiedzili Polskę, zawarła poważną tranzakcję za dostawę żelaza.

INAUGURACJA MIĘDZYNARODOWEJ KOLEI.

Donoszą z Montevideo — pod datą 15.2.36. W obecności dygnitarzy urugwajskich i brazylijskich została otwarta kolej międzynarodowa, która na przestrzeni 460 km. połączy Treinta y Tres na terytorjum urugwajskiem z Rio Branco na terytorjum brazylijskiem.

Meksyk

EKSPLOATACJA KOPALŃ.

Według ostatnich danych statystycznych, Meksyk stoi jeszcze ciągle na czele krajów, które wydobywają najwięcej srebra. Przekonywują nas o tem dane statystyczne ostatnich 3 lat, porównane ze St. Zjedn. Kanadą, Am. południ. i innemi krajami. Meksykańska eksploatacja srebra wywiera w ten sposób dalszy wpływ na kształtowanie się cen srebra na rynku światowym.

* * *

Przygotowania do eksploatacji odkrytych w stanie Querétaro złóż cynku i antymonu znajdują się od pewnego czasu w pełnym toku. Równocześnie poczyniono przygotowania na wielką skalę do wydobywania złota i srebra w centralnych prowincjach Querétaro.

ROBOTY PUBLICZNE.

W tegorocznym programie pracy meksykańskiego ministerstwa komunikacji i robót publicznych, przewidziano następujące unowocześnienia w meksykańskich portach: przygotowuje się rozbudowę umocnień brzegów portu Acapulco, na co przeznaczono pół milj. pesów, budowę nowych bulwarów w Progreso za sumę 2 milj. pesów, roboty reperacyjne w halach maszynowych i składach towarowych w Salina Cruz, za 300 tys. pesów, założenie pomp i oczyszczenie portu Salina Cruz (ca pól milj. pesów), dalej rozbudowę brzegu w Mazatlan za 1 milj. pesów.

STATYSTYKA OŚWIATY.

Według tej statystyki istnieje w Meksyku 56,640 szkół a liczba sił nauczycielskich wynosi 36,067 nie wliczając w to nauczycieli zaangażowanych przez poszczególne państwa związkowe i gminy.

Możliwości współpracy handlowej
Oferty dla interesentów polskich

Zwracamy uwagę zainteresowanych, że Izba posiada z różnych krajów łacińsko - amerykańskich propozycje nawiązania stosunków handlowych z Polską w imporcie i eksporcie i że może również w miarę potrzeby wyszukiwać dla zainteresowanych, odpowiednich kontrahentów na tamtejszym terenie.

OD IMPORTERÓW ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKICH:

II/A/5 Kupiec argentyński pragnie importować z Polski chmiel, bibułkę do papierosów, naftalinę, wyroby przemysłu chemicznego; chętnie obejmie przedstawicielstwą.

II/B/3 Firma argentyńska z Buenos Aires poszukuje kontaktu z polskiemi eksporterami dykt fornierów, może objąć przedstawicielstwo; prosi o przesłanie próbek i podanie cen.

II/C/10 Firma peruwiańska pochodzenia polskiego pragnie nawiązać kontakt handlowy z eksporterami artykułów tekstylnych, galanteryjnych, produktów przemysłu szczotkarskiego i t. p.

II/G/5 Importer z Costa Rica pragnie sprowadzać materjały wełniane na podstawie wymiany towarowej na owoce południowe.

II/M/9 Firma importowa meksykańska interesuje się artykułami przemysłu tekstylnego jak pończochy, towary dziane, trykotaże.

II/W/2 Poważna firma meksykańska posiadająca już kontakt z rynkiem polskim prosi o składanie ofert na import jęczmienia browarnego i dykt.

OD EKSPORTERÓW ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKICH:

I/A/5 Firma argentyńska interesuje się wywozem do Polski — skór, wełny, kazeiny, mączki mięsnej, tłuszczów zwierzęcych jadalnych i przemysłowych.

I/E/1 Firma argentyńska z Buenos Aires pragnęłaby nawiązać kontakt z polskiemi importerami wełny, skór, owoców, i mięsa w konserwach.

I/G/2 Eksporter bananów i ananasów z Costa Rica poszukuje odbiorców na terenie Polski.

Bliższe informacje w powyższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym.

OSTRZA DO GOLENIA. Firma brazylijska interesuje się importem ostrzy do golenia polskiej produkcji. P.453.50.Ro.

ARTYKUŁY RÓŻNE. Polska firma w Kurytybie interesuje się nawiązaniem stosunków handlowych z polskiemi wytwórniami żarówek elektrycznych, ostrzy do golenia i t.p. P.453.50.Ż.

NARZĘDZIA ROLNICZE. Firma w Kurytybie interesuje się importem następujących artykułów z Polski: motyki, sierpy, kosy, szpadle, siekiery, naczynia kuchenne aluminjowe i emaljowane. P.33299.43.Ro.

SIATKI I BLACHY. Na rynku kolumbijskim istnieją możliwości zbytu następujących artykułów: siatki metalowe, blachy cynkowe i miedziane, drut kolczasty i zwykły, rury żelazne galwanizowane. P.953.44.Ro.

Interesy Europy z Ameryką łacińską

ANGLICY ELEKTRYFIKUJĄ KOLEJE W BRAZYLJI.

P. Feliks Pole, prezes koncernu Vickers po powrocie z Brazylji oświadczył, że umowa podpisana przez jego Towarzystwo, dla zelektryfikowania Kolei Centralnej w Brazylji, jest jedną z najważniejszych jakie zawarto w okresie ostatnich kilku lat. Umowa ta przedstawia wartość ogólną 1½ milj. Ł. Prace na odcinku linji podmiejskiej powinny być ukończone w czerwcu 1937 r., zaś na odcinku głównym będą rozpoczęte bezpośrednio potem. Wtedy trzeba będzie sprowadzić znaczną ilość robotników z Manchester'u i Sheffield'u.

UKŁAD HANDLOWY FRANCUSKO-CHILIJSKI.

Dziennik oficjalny ogłasza tekskt układu handlowego, podpisanego w Santiago 16 stycznia b. r. Układ ten wchodzi w życie odrazu, ale ma charakter tymczasowy, z zastrzeżeniem jego ratyfikacji przez parlament. Wyszczególnia on ułatwienia celne na korzyść obydwu krajów i ustala kontyngenty dla niektórych produktów. Układ będzie ważny tak długo, dopóki istnieć będzie stabilizacja walutowa obu krajów.

Układ walutowy załatwia różne kwestje, dotyczące systemu clearingu, wprowadzonego przez układ z 11 listopada 1932 r., w celu uregulowania zamrożonych kredytów handlowych francuskikch: chodzi o należności, których ważność została zakwestjonowana przez Urząd kompensacyjny chilijski i o niektóre przedawnione należności dodatkowe. Zostaną powzięte potrzebne zarządzenia, aby te należności zostały wyrównane. Stosunek obrachunkowy przewiduje 65 pesos za 100 franków. (Journal des Debats — Paris, 18.2.1936).

WYCIECZKA PRZEMYSŁOWCÓW BELGIJSKICH DO ARGENTYNY.

Organizuje się wycieczka zbiorowa przemysłowców do Argentyny przy współpracy Komitetu Central. Przem. w Belgji, Federacji Narod. Izby Handl. i Przem. w Belgji, Izby Handl. w Rio de Plata za zezwoleniem Rządu.

Po jednomiesięcznym pobycie w Argentynie uczestnicy wsiądą na okręt w Buenos Aires i przybędą do Havru 25.V. b. r.

CZESKIE UKŁADY GOSPODARCZE Z AMERYKĄ PŁD.

W Pradze toczą się obecnie rozmowy międzyministerjalne na temat uregulowania stosunków handlowych między Czechosłowacją a Państwami Ameryki Płd. Oprócz układów prowadzonych drogą dyplomatyczną z Argentyną, znajdują się na ukończeniu handlowe projekty umów ramowych z Nikaraguą, Hondurasem, Guatemalą, San Salvadorem, Costaricą i Panamą.

AUSTRJACKI EKSPORT DO KUBY.

Austrja przywiozła z Kuby w r. 1935 towarów za 345.000 szylingów a., eksportowała za 428.000 sz. a. W głównej mierze eksportowano wyroby gotowe, w szczególności wyroby teksktylne, papiernicze, żelazne i chemikalja. Szczególne znaczenie w tym eksporcie przedstawiają: sprzęt rolniczo-gospodarski i maszyny, ponieważ sposób uprawy roli na Kubie stoi jeszcze na bardzo niskim poziomie i dopiero teraz wchodzi tam w użycie pług i inne narzędzia rolnicze. Taryfa celna Kuby podzielona jest na minimalną i maksymalną. W tych granicach odbywa się stopniowanie stawek celnych, naturalnie w zależności od równoczesnej potrzeby nabywczej produktów Kuby ze strony kraju eksportującego.

Najniższe stawki celne stosują się do tych wszystkich krajów, które sprowadzają z Kuby conajmniej 50% dostarczonych tam towarów. Na podstawie wykazu austrjackiej statystyki, przysługiwałyby więc eksportowi austrjackiemu najniższe stawki celne. Ponieważ jednak import z Kuby często ulega przerwie, powstają trudności, które obecnie obie strony starają się usunąć. (N. W. J. — 14.2.36).

Przepisy celne i dewizowe

ARGENTYNA.

Na podstawie zarządzeń Min. Finansów z dnia 14.XI.35, znoszącego system przetargów dewizowych, ustala Bank Centralny począwszy od 2.I.36, codzienny kurs dla dewiz idących na opłacenie importu. Dla operacyj do 1000 dol. argent. sprzedaż dewiz odbywać się będzie według kursu otwarcia z przed południa. Dla operacyj ponad 1000 dol. arg. kurs sprzedaży zależeć będzie od kursu w momencie wręczenia wniosku. Dlatego też na podaniach będzie zaznaczany dokładny czas ich wniesienia.

W związku z wojną celną z Peru opłata wwozowa od nafty peruwieńskiej została podwyższona o 50%. (I. E. Nr. 3 20.I.36).

BRAZYLJA.

Rada Handlu Zagranicznego ustaliła, że w przyszłości nie będą przyjmowane podania o przydział dewiz po kursie oficjalnym. Kurs oficjalny pozostaje więc tylko dla płatności skarbowych.

Rząd brazylijski postanowił wprowadzić w ciągu lutego b. r. dodatkową opłatę w wysokości 2% od val. na wszystkie towary importowane, za wyjątkiem materjałów palnych i pszenicy. (10.2).

CHILE.

Zgodnie z porozumieniem Komisji Walutowej z Bankiem Centralnym z dnia 22.I.36 r. mogą upoważnione banki przyjmować depozyty bezprocentowe w walutach obcych. Posiadacze depozytów mogą ciągnąć weksle i sprowadzać towary z krajów, nieposiadających z Chile umów kompensacyjnych. Rozporządzanie depozytami może jednak następować tylko za pozwoleniem Komisji Obrotu Walutowego. (10.2).

NIKARAGUA.

Rząd zgłosił do Ligi Narodów przystąpienie do stosowania sankcyj wobec Włoch.

Kącik Koła Młodych

DZIAŁALNOŚĆ KOŁA MŁODYCH W LATACH 1934, 35, 36.

Pod koniec 1934 roku Izba Handlowa Polsko - Łacińsko - Amerykańska w Warszawie podjęła z inicjatywy dyr. Wojnara myśl utworzenia organizacji, która skupiając w sobie przygotowanych handlowo słuchaczy wyższych uczelni, dawałaby im podstawę do przyszłej pracy na terenie krajów Ameryki Łacińskiej.

Na pierwszem zebraniu porozumiewawczem w styczniu 1935 r. nowej organizacji nadano nazwę „KOŁO MŁODYCH" przy Izbie Handlowej Polsko-Łacińsko-Amerykańskiej, a jako cel ustalono:

„Przygotować teoretycznie i praktycznie przyszłych pracowników w dziedzinie stosunków gospodarczych polsko - łacińsko - amerykańskich przez uzupełnienie wiedzy ogólnej członków wiadomościami specjalnemi oraz, w miarę możności, odpowiednią praktyką".

Wybrana na tem zebraniu Komisja Organizacyjna w składzie pp. Czajkowskiego, Pińskiego, Scharfa, Ujmy i Wrzeciana, jako zarząd tymczasowy opracowała strukturę wewnętrzną „KOŁA" oraz program pracy.

W roku bieżącym „KOŁO" liczy 48 członków czynnych.

Wobec ustąpienia z prezesury p. Czajkowskiego, odbyły się w dniu 19 lutego b.r. wybory uzupełniające, w wyniku których prezesem został wybrany Scharf Eugenjusz; reszta członków prezydjum pozostała na dawnych stanowiskach.

Nowe prezydjum, wykorzystując spostrzeżenia i wnioski okresu przygotowawczego rozpoczęło pracę systematyczną. przedewszystkiem zaś w myśl projektów kier. Izby bardziej zróżniczkowało pracę wewnętrzną „KOŁA" tworząc dziewięć sekcyj, a mianowicie: sekcję bibljoteczną, prasową, językową, traktatową, handlową, celno-dewizową, komunikacyjno-transportową, ubezpieczeń morskich, oraz placówek dyplomatycznych i konsularnych. Zadaniem nowego podziału jest ułatwić zorjentowanie się w całokształcie spraw, dając zaś każdemu ściśle określony odcinek pracy, skierować go do sekcji najbardziej odpowiadającej jego zainteresowaniom. Członkowie sekcji wybierają z pośród siebie kierownika, który otrzymawszy od prezydjum ogólne dyrektywy działania, zorganizuje pracę swej sekcji. By umożliwić członkom zapoznanie się z całością zagadnień związanych z wymianą handlową polsko-łacińsko-amerykańską sekcje między sobą dokonywać będą wymiany swych członków.

WAŻNE DLA REEMIGRANTÓW DO ARGENTYNY.

Jest kategorja reemigrantów, przybyłych z Argentyny, którzy wrócić mogą, o ile w Argentyńskim Konsulacie Generalnym w Warszawie przedstawią, niezależnie od ważnego paszportu zagranicznego i innych dokumentów podróży, t. zw. „buena conducta valida para reingresar enla Republica Argentina".

Posiadając taki dokument, który w polskim brzmieniu oznacza „świadectwo moralności, uprawniające do powrotu" reemigrant ma prawo zabrać ze sobą żonę i dzieci bez specjalnego wezwania.

Notowania parytetowe walut Ameryki Łacińskiej

(w złotych frankach szwajcarskich)

AMERYKA POŁUDNIOWA:

Kraj i stolica:		
Argentyna — Buenos Aires	1 peso	2,20 (5,—)
Boliwja — La Paz	1 bolivar	1,89
Brazylja — Rio de Janeiro	1 milreis	0,62
Chile — Valparaiso	1 peso	0,63
Ekwador — Guayaquil	1 sucre	0,34
Gujana brytyjska — Georgetown	1 dolar	5,25
Gujana francuska — Cayenna	1 frank	2,03
Gujana holenderska — Surimaam	100 guldenów	208,32
Kolumbja — Bogota	1 peso zł. lub srebrny	5,04
Paragwaj — Asuncion	1 peso	0,11
Peru — Lima	1 sol	1,45
Urugwaj — Montevideo	1 peso	5,36
Wenezuela — Caracas	1 bolivar	1,—

AMERYKA ŚRODKOWA I MEKSYK:

Costa-Rica — San José	1 colon	1,29
Curaçao — Willemstad	100 guldenów	208,32
Guatemala — Guatemala C. A.	1 quetzal	5,18
Haiti — Port au Prince	1 gurde	0,61
Honduras — Tegucigalpa	1 lempira	1,53
Kuba — La Habana	1 peso	3,06
Meksyk — Mexico D. F.	1 peso	2,58
Nikaragua — Managua	1 cordoba	5,18
Salvador	1 colon	2,59

Wydawca: IZBA HANDLOWA POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKA

Redaktor: MICHAŁ ORLICZ. Redaktor odpowiedzialny: ANTONI NOWAK.

Zakłady Wyd.-Druk. „PRACA", Kredytowa 2/4. Tel. 660-70.